

FF SOLUTIONS

RI-Buitenbouw B.V.

Quickscan Natuurwetgeving

'Coelhorsterweg 17'
te Hoogland

Oplossingen flora en fauna binnen het wettelijk kader

FF Solutions is een merknaam
onder RI-Buitenbouw B.V.
Duifhuis 34, 3862 JG te Nijkerk

info@ri-buitenbouw.nl
info@bouwbulderweg.nl
06-51098912

Rabobank IBAN NL 10RABO0324421516
BTW-nr. NL 8521 84 657 B01
KvK 56556497

Colofon

Titel
Subtitel

Quicksan Natuurwetgeving
Coelhorsterweg 17, te Hoogland

Opdrachtgever

Bouw- en Aannemingsbedrijf Schoonderbeek B.V.
Computerweg 16
3821 AB Amersfoort

Projectlocatie
Projectnummer

Coelhorsterweg 17, te Hoogland
25QS01-24

Datum
Status

25 januari 2024
Concept

Veldonderzoek

S.T. Brouwer
BSc Wiskunde en Toepassingen, Universiteit Utrecht
Oud-vrijwilliger IVN Nijkerk bij Landschapsbeheer en Weidevogelbescherming
Gecertificeerd Imker

Auteur(s)

S.T. Brouwer

Kwaliteitscontrole

G.R. Bouw
Werkvoorbereider Wet natuurbescherming, ruimtelijke ontwikkeling niveau 3
Planvormer Wet natuurbescherming, ruimtelijke ontwikkeling niveau 4
European Tree Worker (ETW)
European Tree Technician (ETT)
Boom technisch adviseur, Norminstituut handboek bomen
HBO Minor bomen en stedelijke omgeving
Gecertificeerd Boom Veiligheid Controleur

Kennismaken met FF Solutions

FF Solutions 'Natuurbescherming'

FF Solutions is een adviesbureau dat zich heeft toegelegd op het in kaart brengen van voorkomende ecologische vraagstukken die zich bij ruimtelijke ontwikkelingen en beheersmaatregelen kunnen voordoen. Bij elke ruimtelijke ontwikkeling en/of beheersmaatregel zal er rekening moeten worden gehouden met eventuele beschermde soorten, gebieden en/of houtopstanden. Onze ecologen brengen de risico's van de voorgenomen activiteit in kaart en bieden een passende oplossing ten aanzien van de te beschermen soorten, gebieden en/of houtopstanden. Ons uitgangspunt is de natuur respecteren, zorgvuldig handelen en de ruimte te zoeken om het voorgenomen project doorgang te laten vinden.

FF Solutions 'Boomtechniek'

FF Solutions is een adviesbureau dat zich heeft toegelegd op het onder andere in kaart brengen van voorkomende boomvraagstukken die bij ruimtelijke ontwikkelingen zich kunnen voordoen.

FF Solutions is voorzien van de laatste kennis op het gebied van boomtechniek met betrekking tot wet- en regelgeving en groeiomstandigheden van de boom. De kennis is getoetst onder Europees toezicht, het EAC. Middels een puntensysteem wordt de kennis en kwaliteit van de kennis op peil gehouden en geborgd. FF Solutions onderhoudt de vereiste kwalificaties, waardoor de certificering geborgd blijft.

FF Solutions 'Landschappelijke inpassingen'

FF Solutions is een adviesbureau dat zich heeft toegelegd op het o.a. in kaart brengen en tekenen van landschappelijke inrichtingsplannen die bij ruimtelijke ontwikkelingen toegepast kunnen worden.

FF Solutions is voorzien van kennis op het gebied van landschappelijke inpassingen met betrekking tot het in kaart brengen van gebied eigen natuurwaarden. FF Solutions onderhoudt de benodigde kennis door continu zich te blijven verdiepen in natuur- en cultuurwaarden die gesteld worden aan bepaalde gebieden. FF Solutions onderhoudt dan ook diverse kwalificaties die aan dit onderwerp zijn gerelateerd.

Inhoudsopgave

1	Inleiding	5
1.1	Wetgeving	5
1.2	Methoden	6
1.3	Betrouwbaarheid	6
1.4	Leeswijzer	7
2	Gebiedsbeschrijving	8
2.1	Topografische ligging	8
2.2	Huidig gebruik projectlocatie en omgeving	8
2.3	Toekomstig gebruik van de projectlocatie en voorgenomen ingrepen	13
3	Gebiedsbescherming	14
3.1	Natura 2000-gebieden	14
3.2	Natuurnetwerk Nederland (NNN)	16
3.3	Bijzondere nationale natuurgebieden en landschappen	16
3.4	Ander beleidsmatig beschermd gebied	17
4	Beschermde houtopstanden	19
4.1	Specifieke zorgplicht houtopstanden	20
5	Soortenbescherming	21
5.1	Broedvogels	21
5.2	Vleermuizen	25
5.3	Overige zoogdieren	27
5.4	Reptielen, amfibieën en vissen	30
5.5	Insecten en ongewervelden	32
5.6	Vaatplanten	34
5.7	Nader onderzoek	35
5.8	Algemene en specifieke zorgplicht soortenbescherming	35
6	Samenvatting	39
7	Bijlagen	41
	Bijlage 1: Bronnen	41
	Bijlage 2: Omschrijving van de natuurwetgeving	42

1 Inleiding

FF Solutions heeft van Bouw- en Aannemingsbedrijf Schoonderbeek B.V. opdracht gekregen een Quicksan Natuurwetgeving uit te voeren binnen de ontwikkeling 'Coelhorsterweg 17', te Hoogland. Binnen de voorgenomen ontwikkeling bestaat het voornemen om bestaande opstallen te slopen en twee nieuwbouw woningen te bouwen.

De Quicksan Natuurwetgeving heeft als doel in te schatten of er binnen de te onderzoeken locatie beschermde planten- en diersoorten aanwezig of te verwachten zijn, die een beschermde status hebben en mogelijk verstoring kunnen ondervinden door de voorgenomen ingreep. Tevens is beoordeeld of de voorgenomen ingreep invloed kan hebben op beschermde houtopstanden, gebieden die een beleidsmatige bescherming genieten of gebieden die deel uitmaken van het Natuurnetwerk Nederland (NNN).

1.1 Wetgeving

Om het voorliggend document beter te begrijpen zal een korte toelichting gegeven worden over de relevante wetgeving; de Omgevingswet (zie bijlage 2 voor aanvullende informatie).

De Omgevingswet (kortweg Ow) is een wet die alle regels omvat met betrekking tot alle activiteiten in de fysieke leefomgeving. De wet bundelt 26 wetten die gaan over de regels met betrekking tot onder meer infrastructuur, bouwwerken, water, lucht, bodem, milieu, cultureel erfgoed en natuur. In vier algemene maatregelen van bestuur (AMvB's) en een ministeriële regeling werkt de wetgever de Omgevingswet uit. Het voorgaande heeft specifiek betrekking op:

- AMvB's: Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl), Besluit activiteiten leefomgeving (Bal), Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl) en Omgevingsbesluit (Ob);
- Ministeriële regeling: Omgevingsregeling (Or).

Het doel van de Ow is onder andere het beschermen en verbeteren van de fysieke leefomgeving. De Omgevingswet bevat een algemene zorgplicht (afd. 1.3 Ow) die aangeeft dat eenieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat zijn activiteiten nadelige gevolgen kan hebben voor de fysieke leefomgeving verplicht is om:

- a. alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevraagd om die gevolgen te voorkomen,
- b. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen: die gevolgen zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken,
- c. als die gevolgen onvoldoende kunnen worden beperkt: die activiteit achterwege te laten voor zover dat redelijkerwijs van hem kan worden gevraagd.

Deze algemene zorgplicht geldt voor de gehele fysieke leefomgeving en voorziet hiermee ook in een basis voor de bescherming van soorten, gebieden en houtopstanden.

Naast de algemene zorgplicht geldt er een algemeen verbod om zonder omgevingsvergunning bepaalde activiteiten te verrichten (par. 5.1.1 Ow), tenzij afwijkend beschreven in een omgevingsplan, waterschapsverordening, omgevingsverordening of ministeriële regeling. Het verbod om zonder een omgevingsvergunning bepaalde activiteiten te verrichten, heeft onder andere betrekking op Natura 2000-activiteiten en flora- en fauna-activiteiten (zie bijlage 2 voor een uitgebreide beschrijving van deze activiteiten).

De Omgevingswet borgt de bescherming van vele dier- en plantsoorten. Het gaat hier om soorten van Europees belang die onder de reikwijdte van de Vogel- en Habitatrichtlijn vallen, maar ook om soorten van nationaal belang. Hiernaast wordt ook de bescherming van Natura 2000-gebieden, Natuurnetwerk Nederland en andere bijzondere natuurgebieden en landschappen geborgd door de Ow. Tevens ziet de Ow er op toe dat houtopstanden in de fysieke leefomgeving worden beschermd.

Behalve de algemene zorgplicht, kent de Ow ook diverse specifieke zorgplichten die duidelijk maken wat er wel en niet moet gebeuren bij een activiteit. Aan de natuur gerelateerde specifieke zorgplichten zien toe op:

- Activiteiten met mogelijke gevolgen voor Natura 2000-gebieden of bijzondere nationale natuurgebieden (art. 11.6 Bal);
- Activiteiten met betrekking tot dieren of planten in het wild (art. 11.27 Bal); en
- Activiteiten die houtopstanden, hout en houtproducten betreffen (art. 11.116 Bal).

1.2 Methoden

Het verrichte onderzoek is opgedeeld uit een bureau- en veldonderzoek, welke samen leiden tot inzicht in aanwezigheid van beschermde soorten en geschikt habitat. Bij de beoordeling van het plangebied is allereerst een bronnenonderzoek verricht naar het voorkomen van beschermde soorten binnen en rondom de projectlocatie, de ligging van beschermde gebieden in de regio van de projectlocatie en aanwezige houtopstanden en relevante regelgeving. Daarvoor is onder andere de Nationale Databank Flora en Fauna (hierna NDFF genoemd) geraadpleegd voor actuele verspreidingsgegevens van soorten (zie bijlage 1 voor bronnen). Het bureauonderzoek dient als basis voor veldonderzoek welke plaatsvindt binnen de projectlocatie. Tijdens het veldonderzoek is onderzoek gedaan naar (potentiële) vaste rust- en verblijfplaatsen, sporen en-/ of resten van beschermde soorten, welke voor kunnen komen of in de directe omgeving vanuit actuele data zijn vastgesteld. Tijdens het veldonderzoek is er onder andere gebruik gemaakt van de checklist voor het inschatten van de aanwezigheid van vleermuizen, opgesteld door Netwerk Groene Bureaus. Tevens is het terrein beoordeeld op de geschiktheid voor beschermde soorten (habitatbeoordeling).

Door resultaten van het veld- en bureauonderzoek te combineren wordt beoordeeld welke effecten te verwachten zijn als gevolg van de geplande ingrepen op (potentieel) aanwezige soorten en hun habitat, beschermde gebieden en houtopstanden. Naar aanleiding van de effectenbeoordelingen volgt een advies in te ondernemen stappen binnen de relevante ontwikkeling.

1.3 Betrouwbaarheid

Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd conform geldende regelgeving omtrent natuurbescherming (zie bijlage 2). Het betreft een momentopname en levert een toetsing op van de geschiktheid van de projectlocatie voor beschermde soorten.

Het incidenteel ter plaatse zijn van beschermde soorten is daarentegen nooit met zekerheid te voorspellen. FF Solutions verwerpt op voorhand aansprakelijkheid met betrekking tot mogelijke beslissingen die de opdrachtgever naar aanleiding van het door FF Solutions verrichte onderzoek neemt. Een Quicksan is in de regel geldig voor een duur van 2 tot 3 jaar, behalve indien in deze periode de ecologische omstandigheden dermate veranderd zijn en/of de relevante regelgeving of inzichten daartoe behorend zijn veranderd. Indien uitvoering van een ontwikkeling met meer

dan 3 jaar wordt verschoven, wordt aangeraden de uitkomsten van de Quicksan wederom te toetsen.

FF Solutions verklaart geen onderzoek uit te voeren binnen de projectlocatie met als doel om resultaten van wettelijke of maatschappelijke vereisten te ontwijken, die gebleken zijn uit eerder onderzoek.

1.4 Leeswijzer

Dit onderzoek is opgedeeld in een bureauonderzoek en een veldonderzoek. Hoofdstuk 2 bestaat uit de gebiedsbeschrijving, waarin het huidige gebruik, het toekomstige gebruik en topografische ligging van de projectlocatie besproken wordt. In hoofdstuk 3 vindt u het hoofdstuk over gebiedsbescherming en de resultaten aan de hand van bureauonderzoek. Aansluitend zullen in hoofdstuk 4 de beschermde houtopstanden besproken worden. In hoofdstuk 5 wordt ingegaan op de onderzoeksresultaten vanuit het veld- en bureauonderzoek omtrent soortenbescherming en de effectenbeoordeling. Per categorie beschermde soorten worden de vaststellingen, effectenbeoordelingen en het hierop volgende advies besproken. Het onderzoek wordt in hoofdstuk 6 afgesloten met de samenvatting en conclusies op de uitkomst van het gehele onderzoek.

2 Gebiedsbeschrijving

Binnen dit hoofdstuk wordt de huidige situering en voorgenomen ontwikkelingen van de projectlocatie beschreven. Tevens zal ingegaan worden op de huidige staat van de projectlocatie en belangrijke kenmerken die zijn vastgesteld tijdens veldbezoek.

2.1 Topografische ligging

De projectlocatie bevindt zich buiten de bebouwde kom van Hoogland (zie Fig. 2.0 en Fig. 2.1).

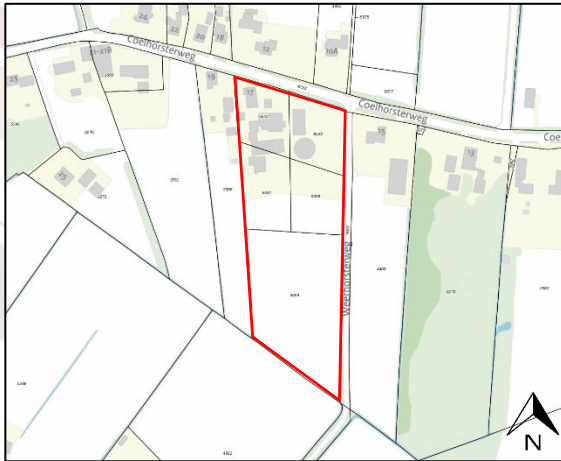

Fig. 2.0, Topografische aanduiding projectlocatie (rood omrand)
(achtergrondbron: www.pdok.nl)

Fig. 2.1, Topografische aanduiding projectlocatie (rood omrand)
(achtergrondbron: www.pdok.nl)

2.2 Huidig gebruik projectlocatie en omgeving

De projectlocatie is op te delen in twee delen; het noordelijk deel beslaat het erf met woonboerderij en opstallen, het zuidelijk deel beslaat weiland. Onderstaand wordt allereerst het noordelijk deel beschreven, waarbij ten behoeve van de leesbaarheid gebouwen voorzien worden van een nummer (zie Fig. 2.2).

Fig. 2.2, Nummering van gebouwen (achtergrondbron: www.pdok.nl)

Gebouw 1: Dit betreft de woonboerderij die is opgetrokken uit baksteen muren. Op de zuidgevel zijn twee openingen zichtbaar waar een luchtsponw waar te nemen is. Het dak van de woonboerderij is bedekt met riet. Er zijn enkele luiken aanwezig bij ramen, deze zijn echter ofwel strak tegen muren aan gepositioneerd, ofwel ruim afstaand van de muur.

Gebouw 2: Dit betreft een voormalige hooikap die is opgetrokken uit metalen platen, waar geen sponw aanwezig is. Het dak is eveneens bedekt met plaatmateriaal en is niet voorzien van dakbeschot.

Fig. 2.3, Overzichtsfoto van woonboerderij (bron: FF Solutions)

Fig. 2.4, Detailopname van overgang dak op muur van woonboerderij (bron: FF Solutions)

Fig. 2.5, Opening in muur op zuidgevel woonboerderij (bron: FF Solutions)

Fig. 2.6, Gebouw 2 (bron: FF Solutions)

Gebouw 3: Dit betreft een reeds in verval zijnde schuur die is opgetrokken uit hout. Muren zijn niet voorzien van sponw. Het dak is bedekt met plaatmateriaal waaronder geen dakbeschot aanwezig is.

Gebouw 4: Dit betreft reeds in verval zijnde en/of vervallen schuren.

Fig. 2.7, Gebouw 3 (bron: FF Solutions)

Fig. 2.8, Gebouw 4 (bron: FF Solutions)

Gebouw 5: Dit betreft een schuur die is opgetrokken uit baksteen muren. Bij de oostgevel, rond de deuropening, is een luchtsponw zichtbaar. Het dak van de schuur is bedekt met rode dakpannen, echter is er geen dakbeschot aanwezig. Een uitbouwje horende bij deze schuur is opgetrokken uit steensmuren en is voorzien van een dak waarop plaatmateriaal zonder dakbeschot aanwezig is.

Fig. 2.9, Gebouw 5 (bron: FF Solutions)

Fig. 2.10, Binnenzijde van gebouw 5 (bron: FF Solutions)

Fig. 2.11, Luchtsponw zichtbaar in gebouw 5 (bron: FF Solutions)

Fig. 2.12, Braakbal van steenuil in gebouw 5 (bron: FF Solutions)

Gebouw 6: Dit betreft een schuur die is opgetrokken uit baksteen muren. Aan de onderzijde van raamkozijnen is een luchtspouw zichtbaar. Dakvlakken zijn bedekt met plaatmateriaal, waarbij dakbeschot in de vorm van isolatieplaten aanwezig is. Een deel van de isolatieplaten is echter afwezig of hangt af/los.

Fig. 2.13, Gebouw 6 (bron: FF Solutions)

Fig. 2.14, Detailopname van binnenzijde van dak van gebouw 6 (bron: FF Solutions)

Fig. 2.15, Veren van steenuil in gebouw 6 (bron: FF Solutions)

Fig. 2.16, Luchtspouw zichtbaar in gebouw 6 bij kozijn (bron: FF Solutions)

Gebouw 7: Dit betreft een schuur die is opgetrokken uit hout. Muren zijn niet voorzien van spouw. Het dak is bedekt met plaatmateriaal waaronder geen dakbeschot aanwezig is.

Gebouw 8: Dit betreft een schuur die is opgetrokken uit hout. Dakvlakken zijn bedekt met golvend plaatmateriaal, waaronder dakbeschot aanwezig is.

Fig. 2.17, Binnenzijde van gebouw 7 (bron: FF Solutions)

Fig. 2.18, Gebouw 8 (bron: FF Solutions)

Fig. 2.19, Binnenzijde van gebouw 8 (bron: FF Solutions)

Fig. 2.20, Prooiresten in gebouw 8 (bron: FF Solutions)

Fig. 2.21, Mogelijk nestmateriaal tussen dakplaten en dakbeschoot in gebouw 8 (bron: FF Solutions)

Fig. 2.22, Gebouw 9 (bron: FF Solutions)

Gebouw 9: Dit betreft een uit metaal opgetrokken silo.

Ten oosten van gebouw 9 ligt nog een voormalige paardenrijbak. Deze is momenteel overgroeid met riet en pitrus. Het zuidelijk deel van de projectlocatie bestaat uit met regelmaat gemaaid grasland dat aan de zijden afgegrensd wordt door een smalle, ondiepe watergang.

Fig. 2.23, Voormalige rijbak op achtergrond (bron: FF Solutions)

Fig. 2.24, Grasland in zuidelijk deel van projectlocatie (bron: FF Solutions)

2.3 Toekomstig gebruik van de projectlocatie en voorgenomen ingrepen

Binnen de voorgenomen ontwikkeling bestaat het voornemen om bestaande opstallen te slopen en twee nieuwbouw woningen te bouwen. Het (concept) nieuwbouwplan is weergegeven in Fig. 2.25. Nieuwe bebouwing zal gebouwd worden in het noordelijk deel van de projectlocatie. Het zuidelijk deel van de projectlocatie blijft nagenoeg onaangetast, hier wordt louter een wandelpad aangelegd en wordt een vijver/waterberging gegraven.

Fig. 2.25, (Concept) nieuwbouwplan (bron: aangeleverd door opdrachtgever)

3 Gebiedsbescherming

Binnen dit hoofdstuk zal ingegaan worden op gebieden die een beleidsmatige bescherming genieten of deel uitmaken van het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Hierbij zal beoordeeld worden of de voorgenomen ingreep invloed kan hebben op de betreffende gebieden.

3.1 Natura 2000-gebieden

De projectlocatie is niet gelegen binnen de grenzen van gebieden die aangewezen zijn als Natura 2000-gebied. Het meest nabijgelegen N2000-gebied is 'Arkemheen' op circa 5,88 km van de projectlocatie. De afstanden van projectlocatie naar beschermde gebieden wordt berekend vanuit het middelpunt van de projectlocatie. Het meest nabijgelegen stikstofgevoelig gebied is 'Oostelijke Vechtplassen' op circa 15,08 km van de projectlocatie. In Figuur 3.1 is de ligging van de projectlocatie ten opzichte van de Natura 2000-gebieden weergegeven.

Effectenbeoordeling Ow en advies

Doordat de projectlocatie niet binnen een Natura 2000-gebied bevindt, is er geen sprake van interne effecten op Natura 2000-gebieden als gevolg van de ontwikkeling. Er is hiermee ook geen sprake van verlies aan oppervlak van Natura 2000-gebieden door de ontwikkeling.

De projectlocatie is op een minimale afstand van circa 5,88 km gelegen van Natura 2000-gebieden. Om een nadere inschatting te maken in negatieve effecten die te verwachten zijn als gevolg van externe effecten, wordt gebruik gemaakt van de storende factoren uit de *Effectenindicator Natura 2000-gebieden*. In Tab. 3.0 is een korte uiteenzetting gemaakt.

Tab 3.0, Storende factoren en te verwachten negatieve effecten (achtergrondbron: Effectenindicator Natura 2000-gebieden)

Storende factor	Negatieve effecten te verwachten?	Reden
Verlies oppervlak	Nee	Het project vindt plaats buiten N2000-gebied
Verzuring/vermesting	Mogelijk	Aanleg en gebruik leidt tot stikstofdeposities
Verzoeting/verzilting	Nee	Het project vindt ruim buiten N2000-gebied plaats en heeft geen invloed op water(-gangen)
Verontreiniging	Nee	Het project vindt ruim buiten N2000-gebied plaats en is gebonden aan de reguliere milieuwetgeving
Verdroging/vernatting/etc.	Nee	Het project vindt ruim buiten N2000-gebied plaats en heeft geen invloed op water(-gangen)
Verandering substraat	Nee	Het project vindt plaats buiten N2000-gebied
Geluid	Nee	Het project vindt ruim buiten N2000-gebied plaats, verstoring door deze factor beperkt zich (afhankelijk van de ontwikkeling en ligging) veelal tot slechts enkele tientallen tot honderden meters
Licht	Nee	Het project vindt ruim buiten N2000-gebied plaats, verstoring door deze factor beperkt zich (afhankelijk van de ontwikkeling en ligging) veelal tot slechts enkele tientallen tot honderden meters
Trilling	Nee	Het project vindt ruim buiten N2000-gebied plaats, verstoring door deze factor beperkt zich (afhankelijk van de ontwikkeling en ligging) veelal tot slechts enkele tientallen tot honderden meters
Verstoring door mensen	Nee	Het project vindt plaats buiten N2000-gebied
Mechanische effecten	Nee	Het project vindt plaats buiten N2000-gebied
Barrièrewerking	Nee	Het project leidt niet tot het ontstaan van een barrière tussen N2000-gebieden, zoals een weg
Versnippering	Nee	Het project vindt plaats buiten N2000-gebied of essentiële verbindingzones tussen N2000-gebieden
Verbreiding van soorten	Nee	Het project leidt niet tot de introductie van soorten in een gebied waar deze momenteel niet voorkomen

Mede in verband met de ligging van de projectlocatie ten opzichte van Natura 2000-gebieden en de schaal en aard van de werkzaamheden worden geen negatieve effecten verwacht op Natura 2000-gebieden door interne en externe factoren (zie Tab. 3.0). Een uitzondering op het voorgaande betreft echter stikstofdeposities. Er is mogelijk sprake van een toename van stikstofdeposities op stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden.

Binnen de huidig voorgenomen ontwikkeling dient een AERIUS-berekening gemaakt te worden om te toetsen of er significant negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van relevante stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden in de omgeving te verwachten zijn. Indien significante gevolgen op stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden optreden, dient een omgevingsvergunning voor Natura 2000-activiteiten aangevraagd te worden.

Opmerking: Formeel juridisch geldt voor de vastlegging van omgevingsplan dat een plan mag worden vastgesteld als uit een Passende Beoordeling, bedoeld in art. 16.53c, eerste lid Ow, de zekerheid is verkregen dat het plan de natuurlijke kenmerken van het Natura 2000-gebied niet zal aantasten (art. 10.24 Bkl). Op basis van hetgeen in het voorgaande hoofdstuk is opgenomen, worden (los van mogelijke stikstofdeposities) geen negatieve effecten verwacht op Natura 2000-gebieden. Het voorgaande betreft echter géén Passende Beoordeling. Voor zekerheidsstelling kan een Passende Beoordeling gemaakt worden indien het omgevingsplan aangepast dient te worden voor de uitvoering van het project, onderdeel hiervan is de reeds geadviseerde AERIUS-berekening.

3.1.1 Specifieke zorgplicht Natura 2000-gebieden

De specifieke zorgplicht voor Natura 2000-gebieden geldt te allen tijde en is onderstaand toegelicht.

Art. 11.6 (Bal) Specifieke zorgplicht Natura 2000-gebieden	
1.	<i>Degene die een activiteit verricht en weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat die activiteit nadelige gevolgen kan hebben op Natura 2000-gebieden, is verplicht:</i> <ol style="list-style-type: none"> <i>alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van diegene kunnen worden gevraagd om die gevolgen te voorkomen;</i> <i>voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen: die gevolgen zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken; en</i> <i>als die gevolgen onvoldoende kunnen worden beperkt: die activiteit achterwege te laten voor zover dat redelijkerwijs van diegene kan worden gevraagd.</i>
2.	<i>De plicht, bedoeld in het eerste lid, houdt in ieder geval in dat:</i> <ol style="list-style-type: none"> <i>voorafgaand aan het verrichten van activiteiten in, of in de directe nabijheid van een Natura 2000-gebied kennis wordt genomen van de informatie in het aanwijzingsbesluit van het gebied over de leefgebieden voor vogelsoorten, natuurlijke habitats en habitats van soorten waarvoor het gebied is aangewezen en de daarvoor geldende instandhoudingsdoelstellingen;</i> <i>wordt nagegaan of op voorhand op grond van objectieve gegevens verslechterende of significant verstorende gevolgen kunnen worden uitgesloten;</i> <i>als die gevolgen niet kunnen worden uitgesloten: wordt nagegaan welke gevolgen de activiteit kan hebben voor de leefgebieden, natuurlijke habitats en habitats van soorten, gelet op de instandhoudingsdoelstellingen;</i> <i>alle passende preventieve maatregelen worden getroffen om verslechterende of significant verstorende gevolgen, gelet op de instandhoudingsdoelstellingen, voor het betrokken gebied te voorkomen;</i> <i>tijdens en na het verrichten van de activiteit wordt nagegaan of de getroffen maatregelen de beoogde effecten hebben; en</i> <i>het verrichten van de activiteit wordt gestaakt, of, als staken van de activiteit redelijkerwijs niet meer mogelijk is, passende herstelmaatregelen worden getroffen als zich, ondanks de getroffen maatregelen, verslechterende of significant verstorende gevolgen voordoen voor de leefgebieden, natuurlijke habitats of habitats van soorten waarvoor het gebied is aangewezen.</i>

Binnen de huidige voorgenomen ontwikkeling zijn, los van mogelijke stikstofdeposities, geen interne of externe effecten te verwachten op Natura 2000-gebieden. Nadelige gevolgen op Natura 2000-gebieden als gevolg van de ontwikkeling, zoals benoemd in art. 11.6.1 (Bal), zijn hierom niet te verwachten. Er is geen noodzaak tot het nemen van maatregelen in het kader van

de specifieke zorgplicht voor Natura 2000-gebieden. Echter, in verband met mogelijk te verwachten stikstofdeposities zal een AERIUS-berekening gemaakt worden om te toetsen of er significant negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van relevante stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden in de omgeving te verwachten zijn. Eventuele maatregelen in het kader van stikstofdeposities zijn pas aan de orde als significant negatieve effecten te verwachten zijn op basis van de AERIUS-berekening en zijn hierom niet opgenomen in deze Quicksan.

3.2 Natuurnetwerk Nederland (NNN)

De projectlocatie is niet gelegen binnen de grenzen van gebied dat aangewezen is als NNN-gebied of Groene contour (Fig. 3.2). Het meest nabij gelegen NNN-gebied ligt op circa 0,35 km afstand van de projectlocatie, de meest nabijgelegen Groene contour ligt op circa 3,10 km.

Effectenbeoordeling Ow en advies

Externe effecten worden conform Afdeling 6.1 'Natuurnetwerk Nederland, Groene contour en Weidevogelkerngebieden' van *Omgevingsverordening provincie Utrecht* (prov. Utrecht, in werking vanaf 01-01-2024) niet getoetst. Er zijn geen belemmeringen ten aanzien van de ontwikkeling met betrekking tot Natuurnetwerk Nederland in provincie Utrecht.

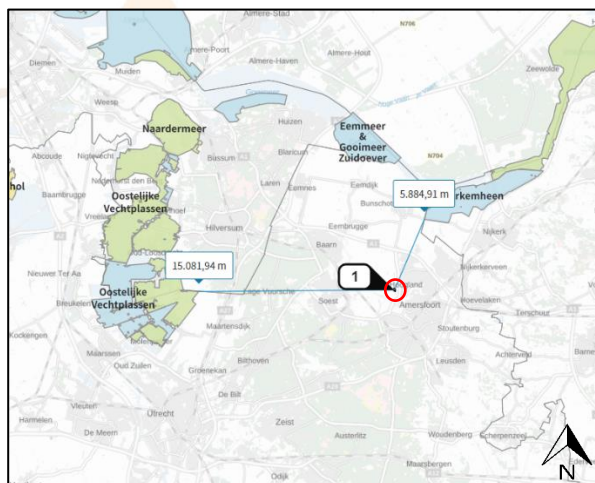

Fig. 3.1, Ligging projectlocatie (rood omrand) ten opzichte van de N2000-gebieden (achtergrondbron: AERIUS Calculator)

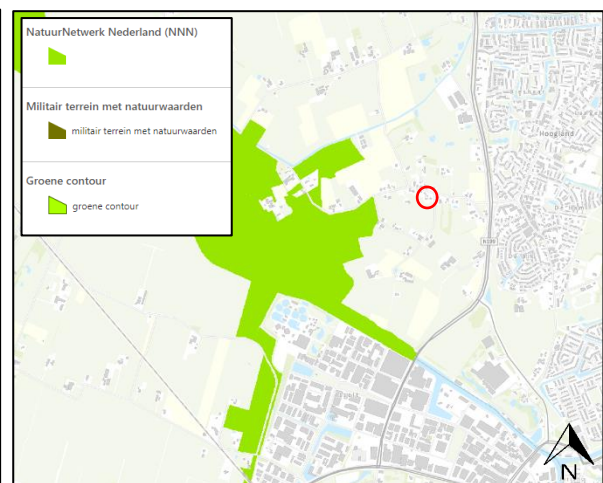

Fig. 3.2, Ligging projectlocatie (rood omrand) ten opzichte van NNN-gebieden (achtergrondbron: provincie Utrecht)

3.3 Bijzondere nationale natuurgebieden en landschappen

Voor bijzondere nationale natuurgebieden en bijzondere nationale landschappen geldt, overeenkomstig met Natura 2000-gebieden, de specifieke zorgplicht zoals uiteengezet in art. 11.6 Bal. De projectlocatie is zover bekend bij FF Solutions niet gelegen binnen of rond grenzen van gebied dat aangewezen is als bijzonder nationaal natuurgebied. Wel is de projectlocatie gelegen binnen nationaal landschap 'Arkemheen-Eemland' (zie Fig. 3.3). De kernkwaliteiten van nationaal landschap 'Arkemheen-Eemland' betreffen (Ministerie van VROM, 2004):

- Extreme openheid;
- Slagenverkaveling;
- Veenweidekarakter.

De ontwikkeling zal bestaan uit het slopen van opstallen en het nieuwbouwen van twee woningen, met bijbehorend erf. Het aandeel bebouwing binnen de projectlocatie zal ten opzichte van de huidige situatie afnemen. Tevens wordt er voorzien in de aanleg van één centraal erf voor

de twee woningen. Het voorgaande maakt dat niet verwacht wordt dat er afbreuk gedaan wordt aan de kernkwaliteit 'extreme openheid'. De slagenverkaveling zoals aanwezig in het nationaal landschap wordt gekenmerkt door langgerekte percelen en veel sloten. Binnen de ontwikkeling zal er geen wijziging optreden in de vorm van het perceel en de sloten, waardoor negatieve effecten op slagenverkaveling uitgesloten zijn. Het veenweidekarakter wordt in het betreffende nationaal landschap gekenmerkt door hoger gelegen oude kreken en riviertjes, met daartussen lager gelegen delen. De ontwikkeling zal niet leiden tot een verandering in het voorgaand beschreven karakter, mede doordat bebouwing teruggebouwd wordt op de plek van reeds bestaande bebouwing. Er wordt niet verwacht dat de ontwikkeling afbreuk doet aan de kernkwaliteiten van het nationaal landschap 'Arkemheen-Eemland'.

Mede in verband met de ligging van de projectlocatie, de schaal en aard van de werkzaamheden worden geen negatieve effecten verwacht op bijzondere nationale natuurgebieden en bijzondere nationale landschappen door interne en externe factoren. Nadelige gevolgen op voorgaand genoemde gebieden en/of landschappen als gevolg van de ontwikkeling, zoals benoemd in art. 11.6.1 (Bal), zijn niet te verwachten. Er is geen noodzaak tot het nemen van maatregelen in het kader van de specifieke zorgplicht voor bijzondere nationale natuurgebieden en bijzondere nationale landschappen.

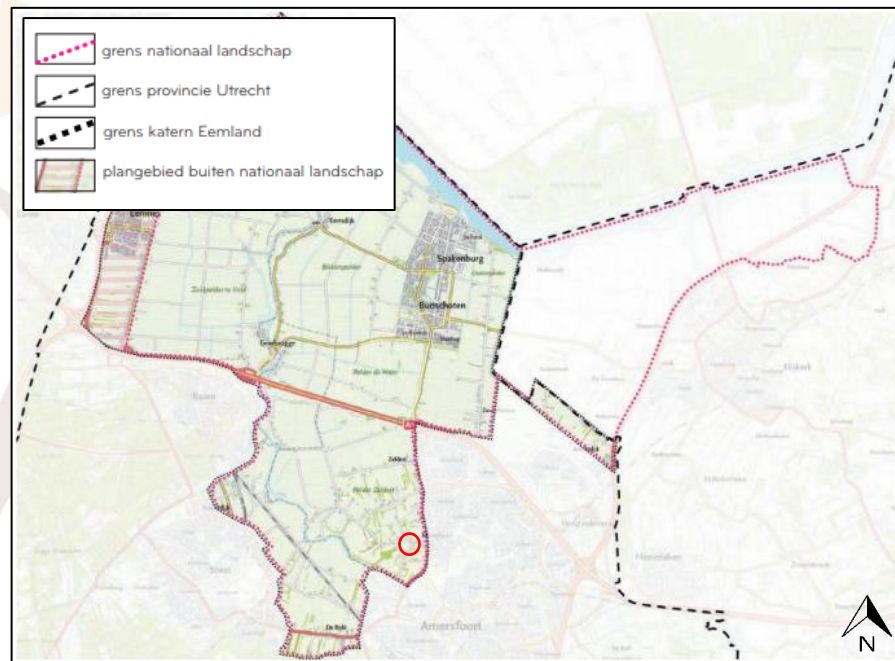

Fig. 3.3, Ligging projectlocatie (rood omrand) ten opzichte van nationaal landschap 'Arkemheen-Eemland' en ten opzichte van provinciaal landschap 'Eemland' (achtergrondbron: provincie Utrecht)

3.4 Ander beleidsmatig beschermd gebied

De projectlocatie is gelegen binnen 'Landschap Eemland' (zie Fig. 3.3). Regels ter bescherming van het voorgaande gebied zijn opgenomen in *Omgevingsverordening provincie Utrecht* (prov. Utrecht, in werking vanaf 01-01-2024) in Afd. 7.2 'Kwaliteit van landschap'. De omgevingsverordening meldt het volgende:

- o Art. 7.11.3: Een omgevingsplan dat betrekking heeft op locaties gelegen in Landschap bevat:
 - a. regels ter bescherming van de voorkomende kernkwaliteiten; en
 - b. geen regels die nieuwe activiteiten toestaan die de kernkwaliteiten onevenredig aantasten.

- Art. 7.11.4: De motivering van een omgevingsplan bevat:
 - a. een beschrijving van de voorkomende kernkwaliteiten; en
 - b. de wijze waarop met de bescherming van de kernkwaliteiten is omgegaan.

Indien binnen het huidige omgevingsplan gebouwd wordt, zal het omgevingsplan reeds borgen dat de kernkwaliteiten van 'Landschap Eemland' beschermd worden. Het voorgaande komt voort uit Art. 7.11.3 van de omgevingsverordening. Indien binnen het huidige omgevingsplan gebouwd wordt, zijn er geen bezwaren tot de uitvoering van het project met betrekking tot 'Landschap Eemland'. Indien het huidige omgevingsplan aangepast moet worden voor de uitvoering van de ontwikkeling, dan zal conform Art. 7.11.4 gemotiveerd moeten worden hoe de kernkwaliteiten van het gebied beschermd worden.

De projectlocatie is zover bekend bij FF Solutions niet gelegen binnen of rond grenzen van ander gebied dat aangewezen is als ander beleidsmatig beschermd gebied.

4 Beschermde houtopstanden

Binnen dit hoofdstuk zal ingegaan worden op de invloed welke de voorgenomen ontwikkelingen kunnen hebben op beschermde houtopstanden.

Beschermde houtopstanden zijn opgenomen binnen de Omgevingswet met als doel om het aanwezige areaal bos in Nederland te behouden en de natuur en landschappelijke waarden te beschermen. De bescherming geldt voor bos, maar ook voor andere 'houtopstanden' zoals boomvormers, struiken, hakhout of griend. In bijlage 2 worden de regels nader toegelicht.

Effectenbeoordeling Ow en advies

De projectlocatie is gelegen buiten de bebouwingscontour houtkap, zoals bedoeld in art. 11.111, lid 2 Bal (zie Fig. 4.0). Voor houtopstanden buiten de bebouwingscontour houtkap gelden onder andere de artikelen zoals onderstaand opgesomd.

Fig. 4.0, Ligging projectlocatie (rood omrand) ten opzichte van bebouwingscontour houtkap (achtergrondbron: provincie Utrecht)

Art. 11.126 (Bal) Melding: vellen houtopstand

1. *Het is verboden een houtopstand geheel of gedeeltelijk te vellen zonder dit ten minste vier weken maar niet eerder dan een jaar voor het begin daarvan te melden.*
2. *Dit artikel is niet van toepassing op het periodiek vellen van griend- of hakhout.*

Art. 11.129 (Bal) Plicht tot herbeplanting

1. *Als een houtopstand geheel of gedeeltelijk is geveld, met uitzondering van het periodiek vellen van griend- of hakhout, of als een houtopstand op een andere manier teniet is gegaan, wordt zorg gedragen voor het op bosbouwkundig verantwoorde wijze herbeplanten van dezelfde grond binnen drie jaar na het vellen of tenietgaan van de houtopstand.*
2. *Binnen drie jaar na de herbeplanting wordt de beplanting die niet is aangeslagen vervangen.*
3. *Degene die de eigendom overdraagt van grond waarvoor een plicht tot herbeplanting geldt, of een beperkt recht op die grond vestigt of overdraagt, stelt de verkrijger op de hoogte van de plicht tot herbeplanting en neemt die plicht uitdrukkelijk op in de akte van levering.*

Binnen de huidige voorgenomen werkzaamheden worden voor zover bij FF Solutions geen houtopstanden verwijderd. Er zijn in het kader van de Ow geen belemmeringen ten aanzien van de voorgenomen ontwikkeling wat betreft beschermde houtopstanden. Indien onverhoopt toch houtopstanden verwijderd worden, zal een hertoetsing plaats moeten vinden.

4.1 Specifieke zorgplicht houtopstanden

De specifieke zorgplicht voor houtopstanden geldt te allen tijde en is onderstaand toegelicht.

Art. 11.116 (Bal) Specifieke zorgplicht houtopstanden

Degene die een activiteit als bedoeld in artikel 11.111, eerste lid [vellen van houtopstand en herbepanten van grond], verricht en weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat die activiteit nadelige gevolgen kan hebben voor de belangen, bedoeld in artikel 11.112 [natuurbescherming, instandhouding bosareaal en beschermen landschappelijke waarden], is verplicht:

- a. alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van diegene kunnen worden gevraagd om die gevolgen te voorkomen;*
- b. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen: die gevolgen zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken; en*
- c. als die gevolgen onvoldoende kunnen worden beperkt: die activiteit achterwege te laten voor zover dat redelijkerwijs van diegene kan worden gevraagd.*

Binnen de huidige voorgenomen werkzaamheden worden voor zover bij FF Solutions bekend geen houtopstanden verwijderd of aangeplant. Nadelige gevolgen op de natuurbescherming, instandhouding van het bosareaal en beschermde landschappelijke waarden zijn uit te sluiten. Er is geen noodzaak tot het nemen van maatregelen in het kader van de specifieke zorgplicht voor houtopstanden. Indien onverhoopt toch houtopstanden verwijderd of aangeplant worden, zal een hertoetsing plaats moeten vinden.

5 Soortenbescherming

Binnen dit hoofdstuk zal ingegaan worden op bureau- en veldonderzoek dat heeft plaatsgevonden om te bepalen welke invloeden de voorgenomen ontwikkelingen hebben op beschermde soorten. Er zal per soortgroep een nadere beschrijving gegeven worden van onderzoeksresultaten, effectenbeoordeling van de ingreep en indien van toepassing wordt aangegeven voor welke soorten een vervolgtraject noodzakelijk is. Dit bijvoorbeeld omdat toetsing van de ingreep op basis van de huidige onderzoeksinspanning niet mogelijk is en er aanvullend onderzoek plaats dient te vinden. Tevens wordt beschreven wat de mogelijke gevolgen zijn met betrekking tot omgevingsvergunningen.

Er is gebruik gemaakt van actuele verspreidingsgegevens van onder andere de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF)¹ om te bepalen of beschermde soorten aanwezig zijn binnen of nabij de projectlocatie. Het aansluitende veldonderzoek waarbij gelet wordt op (potentiële) vaste rust- en verblijfplaatsen, sporen en-/ of resten van beschermde soorten vond plaats op 18 januari 2024 (4°C, licht bewolkt, droog, 2-3 Bft). Middelen welke gebruikt worden bij veldbezoeken zijn bijvoorbeeld een (nacht)verrekijker Swarovski EL 8.5x42 WB Swarovision en-/of zaklamp.

5.1 Broedvogels

Beschermde vogelsoorten worden onderscheiden in twee categorieën; broedvogels met jaarrond beschermde nesten en algemene broedvogels voor welke nesten beschermd zijn louter tijdens het broedseizoen. Nesten van soorten binnen de laatste categorie kunnen echter eveneens jaarrond beschermd zijn indien er zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden zijn die dit rechtvaardigen.

Bij de kwalificatie van broedvogels binnen dit document is gebruik gemaakt van *Beschermde dieren- en plantensoorten* van provincie Utrecht².

5.1.1 Jaarrond beschermde nesten van broedvogels

Bureauonderzoek

Vanuit het bureauonderzoek worden diverse broedvogels met jaarrond beschermde nesten waargenomen in de directe omgeving van de projectlocatie, zie Tab. 5.0 voor verzameltabel³.

Tab 5.0, Verzameltabel vaststellingen bureauonderzoek 'broedvogels jaarrond beschermde nesten'

Soortgroep	Soorten vanuit bureauonderzoek	Wetgeving	Overig
Broedvogels jaarrond beschermde nesten	Boomvalk , buizerd, gierwaluw, grote gele kwikstaart, havik, huismus , kerkuil, ooievaar, ransuil , roek, slechtvalk, sperwer, steenuil , wespandief	Vogelrichtlijn	-

¹ De NDFF verleent toegang tot gebruik van hun databank. Verkregen informatie is bij FF Solutions aanwezig, en mag worden ingezien. Ter bescherming van de NDFF wordt de verkregen informatie van de NDFF niet aan derden verspreid. Bij het gebruik van waarnemingen is rekening gehouden met de juridische houdbaarheid van gegevens (3-5 jaar). Oudere waarnemingen worden enkel gebruikt om een beeld van de ecologische potenties van een gebied te geven.

² <https://www.provincie-utrecht.nl/sites/default/files/2020-12/Beschermde%20soorten%20Wet%20natuurbescherming.pdf>

³ De soorten weergegeven met **rode letters** zijn soorten welke genoemd worden op de rode lijst van Nederland. Op de rode lijst zijn soorten vermeld die uit Nederland zijn verdwenen of dreigen te verdwijnen. Deze notatie zal in verdere verzameltabellen binnen dit document aangehouden blijven.

Veldonderzoek

Tijdens het veldonderzoek zijn auditief huismussen vastgesteld op het perceel ten westen van Coelhorsterweg 17. Tevens zijn sporen van de steenuil aangetroffen in gebouw 5 en gebouw 6, het gaat hier om braakballen en veren. In gebouw 6 zijn eveneens krijtsporen en een braakbal van de kerkuil aangetroffen.

Op basis van het verkennend onderzoek is niet uit te sluiten dat huismussen vestigingsplaatsen bezetten in gebouw 8. Dit gebouw is voorzien van dakvlakken die bedekt zijn met golvend plaatmateriaal waaronder dakbeschot aanwezig is. Er wordt hiermee voorzien in voor huismussen geschikte vestigingsruimten die bereikbaar zijn via de dakgoot. Er is op enkele plekken reeds mogelijk nestmateriaal zichtbaar onder het plaatmateriaal. De openingen die in gebouw 1 (woonboerderij) in de zuidgevel aanwezig zijn, zijn volledig inspecteerbaar en vertonen geen tekenen van vestiging door de huismus. De ruimten tussen de dakplaten van gebouw 6 en het isolatiemateriaal zijn ook toegankelijk voor de huismus. Vestigingsplaatsen van de huismus zijn hier op basis van het verkennend onderzoek niet uit te sluiten, echter wordt de kans op het aantreffen van vestigingsplaatsen in soortgericht onderzoek wel laag ingeschat.

Op basis van het verkennend onderzoek is tevens niet uit te sluiten dat de steenuil of kerkuil vestigingsplaatsen bezet in gebouw 5 en gebouw 6. In deze gebouwen zijn sporen aangetroffen van voorgaand genoemde soorten en er worden geschikte vestigingsruimten geboden tussen bijvoorbeeld het dakbeschot en dakplaten. Gebouw 8 heeft beperkte ruimten tussen het dakbeschot en dakplaten, echter is niet volledig uit te sluiten dat ruimte die hiertussen geboden worden een vestigingsplaats kan bieden voor de steenuil.

Er zijn geen aanwijzingen gevonden dat andere vogels met jaarrond beschermde nesten mogelijk vestigingsplaatsen bezetten binnen de projectlocatie of hier essentieel leefgebied bezetten. Het voorgaande op basis van habitatsvoorkeuren, het ontbreken van sporen zoals prooi-resten of (grote) nesten van overige soorten, en/of het ontbreken van geschikte vestigingsruimten in bebouwing.

Effectenbeoordeling Ow

Binnen de voorgenomen ontwikkeling bestaat het voornemen om bestaande opstallen te slopen en twee nieuwbouw woningen te bouwen. Mogelijk hebben huismussen nest-/rustplaatsen in gebouw 6 of gebouw 8. Tevens bezet de steenuil of kerkuil mogelijk nest-/rustplaatsen in respectievelijk gebouw 5, 6, 8 en gebouw 5, 6. Bij de ontwikkeling bestaat de mogelijkheid soorten welke verblijven in de bebouwing te doden, eieren te beschadigen, nestplaatsen te vernielen en soorten te verstoren. Onderstaande wetgeving is van toepassing;

Art. 11.37 (Bal) Aanwijzing vergunningplichtige gevallen soorten Vogelrichtlijn: schadelijke handelingen

1. *Het verbod, bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de wet, om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna-activiteit te verrichten, geldt voor:*
 - a. *het opzettelijk doden of opzettelijk vangen van van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de vogelrichtlijn;*
 - b. *het opzettelijk vernielen of opzettelijk beschadigen van nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld onder a, of het opzettelijk wegnemen van nesten van die vogels;*
 - c. *het rapen en onder zich hebben van eieren van vogels als bedoeld onder a; of*
 - d. *het opzettelijk storen van vogels als bedoeld onder a.*
2. *Het verbod geldt niet, als:*
 - a. *het verrichten van die activiteit op grond van een andere wet is toegestaan en is voldaan aan de artikelen 9, eerste en tweede lid, en 13 van de vogelrichtlijn; of*
 - b. *de activiteit uitvoering geeft aan:*
 1. *een instandhoudingsmaatregel als bedoeld in de artikelen 3, eerste lid en tweede lid, onder b, c en d, en 4, eerste lid, eerste zin, en tweede lid, van de vogelrichtlijn of artikel 6, eerste lid, van de habitatrichtlijn; of*
 2. *een passende maatregel als bedoeld in artikel 6, tweede lid, van de habitatrichtlijn.*
3. *Het verbod op het opzettelijk storen van vogels, bedoeld in het eerste lid, onder d, geldt niet, als het storen niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de vogelsoort.*

Het vernielen of beschadigen van nesten en rustplaatsen van vogels met jaarrond beschermde nesten, of het verstoren van deze soorten, is niet toegestaan zonder omgevingsvergunning. Nader onderzoek is noodzakelijk om te bepalen of de betreffende soorten daadwerkelijk aanwezig zijn binnen of rond de projectlocatie en of deze soorten gevolgen ondervinden door de ontwikkeling.

Advies

Er dient nader onderzoek gedaan te worden naar of de huismus, steenuil of kerkuil gebruik maakt van de projectlocatie als leefgebied en of vaste rust- en verblijfplaatsen aanwezig zijn om vast te stellen of een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit aangevraagd moet worden. Zie Hoofdstuk 5.7 *Nader onderzoek* voor meer details.

5.1.2 Broedvogels algemeen

Bureauonderzoek

Vanuit het bureauonderzoek worden diverse algemene broedvogels waargenomen in de directe omgeving van de projectlocatie, zie Tab. 5.1 voor verzameltabel⁴. Broedvogels welke in *Beschermde dieren- en plantensoorten* (prov. Utrecht) aangeduid worden als ‘mogelijk jaarrond beschermd’ zijn opgenomen als algemene broedvogel indien in deze situatie voldoende alternatieve locaties voor nesten aanwezig zijn.

Tab 5.1, Verzameltabel vaststellingen bureauonderzoek ‘algemene broedvogels’

Soortgroep	Soorten vanuit bureauonderzoek	Wetgeving	Overig
Algemene broedvogels	Aalscholver, appelvink, beflijster, bergeend, blauwe reiger, boerenwaluw , bonte vliegenvanger, boomklever, boomkruiper, boompieper, bosrietzanger, bosuil, braamsluiper, brilduiker , bruine kiekendief, dodaars, ekster, fazant, fitis, fluiter, fuut, gaai, gekraagde roodstaart, goudhaan, goudvink, grasmus, graspieper , grauwe gans, grauwe vliegenvanger , groene specht, groenling, grote barmsijs, grote bonte specht, grote Canadese gans, grote lijster , grote mantelmeeuw , grote zilverreiger, heggenmus, holenduif, houtduif, houtsnip, huiswaluw , ijsvogel, kauw, keep , kievit, kleine karekiet, kleine mantelmeeuw, kleine rietgans, kleine zwaan, kluut, knobbelzwaan, koekoek , kokmeeuw, kolgans, koolmees, koperwiek, krakeend, kramsvogel , krombekstrandloper, kruisbek, kuifeend, lepelaar, meerkoet, merel, nachtegaal , noordse kauw, pimpelmees, putter, rietgors, ringmus , rode wouw, roodborst, roodborsttapuit, scholekster, sijs, slobeend , smient , spotvogel , spreeuw, staartmees, stormmeeuw, tafeleend, tapuit , tjiftjaf, torenvalk , tuinfluiter, Turkse tortel, vink, visdief , vuurgoudhaan, waterhoen, waterral, watersnip , wielewaal , wilde eend, winterkoning, wintertaling , witgat, witte kwikstaart, wulp , zanglijster, zeearend , zilvermeeuw, zwarte kraai, zwarte roodstaart, zwartkop, zwartkopmeeuw	Vogelrichtlijn	-
	Carolina-eend, halsbandparkiet, Indische gans, Magelhaengans, mandarijneend, soepeend, soepgans, stadsduif, valkparkiet	Exoot ⁵	-

⁴ Soorten welke weergegeven zijn met **dikgedrukte letters** zijn soorten welke genoemd worden op de Unielijst. Deze lijst bevat invasieve exoten welke binnen de EU schade toebrengen (of dit in de toekomst gaan doen). Deze notatie zal in verdere verzameltabellen binnen dit document aangehouden blijven.

⁵ Voor de bepaling welke soorten exoten zijn is gebruik gemaakt van gegevens van Sovon.

	Nijlgans	Unielijst	-
--	----------	-----------	---

Veldonderzoek

Visueel en auditief zijn algemene broedvogels waargenomen in de directe omgeving van de projectlocatie tijdens het veldbezoek, het gaat hier om bijvoorbeeld de Turkse tortel en merel. In enkele schuren zijn oude nesten van algemene broedvogels aangetroffen. Het is mogelijk dat een broedvogel zich vestigt binnen het werkgebied.

Effectenbeoordeling Ow

Binnen de voorgenomen ontwikkeling bestaat het voornemen om bestaande opstallen te slopen en twee nieuwbouw woningen te bouwen. Het is mogelijk dat een broedvogel zich vestigt binnen het werkgebied. De voorgenomen ontwikkelingen kunnen mogelijk leiden tot het beschadigen, vernielen of wegnemen van nestplaatsen en eieren, maar ook tot het doden of verstoren van soorten indien actieve nestplaatsen aanwezig zijn binnen het werkgebied. Indien een nest tijdens broedt of grootbrengen van de jongen te lang verstoord en verlaten wordt, raken eieren/jongen onderkoeld of verhongeren. Onderstaande wetgeving is van toepassing;

Art. 11.37 (Bal) Aanwijzing vergunningplichtige gevallen soorten Vogelrichtlijn: schadelijke handelingen

1. *Het verbod, bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de wet, om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna-activiteit te verrichten, geldt voor:*
 - a. *het opzettelijk doden of opzettelijk vangen van van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de vogelrichtlijn;*
 - b. *het opzettelijk vernielen of opzettelijk beschadigen van nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld onder a, of het opzettelijk wegnemen van nesten van die vogels;*
 - c. *het rapen en onder zich hebben van eieren van vogels als bedoeld onder a; of*
 - d. *het opzettelijk storen van vogels als bedoeld onder a.*
2. *Het verbod geldt niet, als:*
 - a. *het verrichten van die activiteit op grond van een andere wet is toegestaan en is voldaan aan de artikelen 9, eerste en tweede lid, en 13 van de vogelrichtlijn; of*
 - b. *de activiteit uitvoering geeft aan:*
 1. *een instandhoudingsmaatregel als bedoeld in de artikelen 3, eerste lid en tweede lid, onder b, c en d, en 4, eerste lid, eerste zin, en tweede lid, van de vogelrichtlijn of artikel 6, eerste lid, van de habitatrichtlijn; of*
 2. *een passende maatregel als bedoeld in artikel 6, tweede lid, van de habitatrichtlijn.*
3. *Het verbod op het opzettelijk storen van vogels, bedoeld in het eerste lid, onder d, geldt niet, als het storen niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de vogelsoort.*

Werkzaamheden binnen het broedseizoen kunnen, zoals reeds gemeld, mogelijk leiden tot schade aan nestplaatsen van algemene broedvogels. Voor een begrip als 'broedseizoen' is geen standaardperiode te benoemen. Afhankelijk van de soort en weersomstandigheden in een bepaald jaar kunnen soorten veel eerder of juist veel later broeden dan normaal het geval zou zijn. Dit kan zelfs per regio verschillen. Voor de wet is van belang of een broedgeval verstoord wordt, ongeacht de datum. De vaak geciteerde periode 15 maart t/m 15 augustus is slechts een indicatie. Indien werkzaamheden worden uitgevoerd buiten het broedseizoen, wordt voorkomen dat nestplaatsen beschadigd raken. Werkzaamheden binnen het broedseizoen kunnen echter uitgevoerd worden, mits zeker gesteld wordt dat er geen actieve nestplaatsen aanwezig zijn.

Advies

Er zijn in het kader van de Ow geen grote belemmeringen ten aanzien van de voorgenomen ontwikkeling wat betreft deze soort(en) mits maatregelen genomen worden. Zie Hoofdstuk 5.8 *Algemene en specifieke zorgplicht soortenbescherming* voor te nemen maatregelen.

5.2 Vleermuizen

Bureauonderzoek

Vanuit het bureauonderzoek worden vleermuizen waargenomen in de directe omgeving van de projectlocatie, zie Tab. 5.2 voor verzameltabel.

Tab 5.2, Verzameltabel vaststellingen bureauonderzoek 'vleermuizen'

Soortgroep	Soorten vanuit bureauonderzoek	Wetgeving	Overig
Vleermuizen	Gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laativlieger , rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis, watervleermuis	Habitatrichtlijn	-

5.2.1 Verblijfplaatsen binnen de projectlocatie

Veldonderzoek

Tijdens het veldonderzoek zijn er visueel geen vleermuizen aangetroffen. Om een inschatting te maken van mogelijke aanwezigheid van vleermuizen is gebruik gemaakt van de *Checklist aanwezigheid* uit het Vleermuisprotocol van Netwerk Groene Bureaus.

Binnen de projectlocatie ontbreekt het aan opgaande gewassen die vestigingsplaatsen kunnen bieden voor boombewonende vleermuizen. Bomen aan de rand van het perceel blijven allen behouden en worden niet beïnvloed door de ontwikkeling.

Op basis van het verkennend onderzoek is niet uit te sluiten dat gebouwbewonende vleermuizen vestigingsplaatsen bezetten in gebouw 1 (woonboerderij), gebouw 5, gebouw 6 en gebouw 8. In gebouw 1 wordt een geschikte vestigingsruimte geboden in de zuidgevel doordat hier twee openingen in de gevel aanwezig zijn die leiden naar ruimten in de luchtsponw. Gebouw 5 en gebouw 6 zijn allebei (gedeeltelijk) voorzien van een luchtsponw. De voorgaand benoemde luchtsponw is bij gebouw 5 bijvoorbeeld toegankelijk via openingen bij een deur, en bij gebouw 6 bij kozijnen. Tevens komt hier bovenop dat gebouw 6 voorzien is van isolatiemateriaal onder de dakplaten. Hoewel dit materiaal relatief ver afhangt van de dakplaten en op enkele plekken loshangt, kan niet uitgesloten worden dat hier (minder kritische) verblijfsfuncties aanwezig kunnen zijn van gebouwbewonende vleermuizen. Gebouw 8 voorziet in geschikte vestigingsruimten voor gebouwbewonende vleermuizen tussen de dakplaten en het dakbeschoot, die onder andere bereikbaar zijn via dakgoten.

Er zijn geen aanwijzingen gevonden dat gebouwbewonende vleermuizen vestigingsplaatsen bezetten in overige gebouwen. Overige gebouwen bieden geen geschikte vestigingsruimten door bijvoorbeeld het ontbreken van sponw of dakbeschoot.

Effectenbeoordeling Ow

Vleermuizen zijn niet in staat zelf verblijfplaatsen te realiseren en zijn onder andere afhankelijk van door de mens gerealiseerde bouwwerken. Vleermuizen maken gebruik van een netwerk in verblijfplaatsen met diverse functies welke dienen te voldoen aan specifieke voorwaarden. Tijdens het uitvoeren van de werkzaamheden kunnen verblijfplaatsen opgeheven worden, invliegopeningen afgedekt raken (opsluiten of buitensluiten) of soorten worden verstoord of gedood. Onderstaande wetgeving is van toepassing;

Art. 11.46 (Bal) Aanwijzing vergunningplichtige gevallen soorten Habitatrichtlijn: schadelijke handelingen

1. *Het verbod, bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de wet, om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna-activiteit te verrichten, geldt voor:*
 - a. *het in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk doden of opzettelijk vangen van in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onder a, bij de habitatrichtlijn, bijlage II bij het verdrag van Bern of bijlage I bij het verdrag van Bonn;*
 - b. *het opzettelijk verstoren van dieren als bedoeld onder a;*
 - c. *het in de natuur opzettelijk vernielen of rapen van eieren van dieren als bedoeld onder a;*
 - d. *het beschadigen of vernielen van de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld onder a; en*
 - e. *het opzettelijk plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen van planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onder b, bij de habitatrichtlijn of bijlage I bij het verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied.*
2. *Het verbod geldt niet als:*
 - a. *het verrichten van de activiteit op grond van een andere wet is toegestaan en is voldaan aan artikel 16, eerste lid, van de habitatrichtlijn; of*
 - b. *de activiteit uitvoering geeft aan:*
 1. *een instandhoudingsmaatregel als bedoeld in de artikelen 3, eerste lid en tweede lid, onder b, c en d, en 4, eerste lid, eerste zin, en tweede lid, van de vogelrichtlijn of artikel 6, eerste lid, van de habitatrichtlijn; of*
 2. *een passende maatregel als bedoeld in artikel 6, tweede lid, van de habitatrichtlijn.*
3. *Onder de soorten, bedoeld in het eerste lid, onder a, worden niet begrepen de soorten, bedoeld in artikel 1 van de vogelrichtlijn.*

Het vernielen of beschadigen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van vleermuizen (opgenomen in de Habitatrichtlijn), of het verstoren van deze soorten, is niet toegestaan zonder omgevingsvergunning. Nader onderzoek is noodzakelijk om te bepalen of de betreffende soorten daadwerkelijk aanwezig zijn binnen of rond de projectlocatie en of deze soorten gevolgen ondervinden door de ontwikkeling.

Advies

Er dient nader onderzoek gedaan te worden of vleermuizen verblijven in gebouw 1, gebouw 5, gebouw 6 of gebouw 8, en of de voorgenomen ontwikkeling van invloed is om vast te stellen of een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit aangevraagd moet worden. Zie Hoofdstuk 5.7 *Nader onderzoek* voor meer details.

5.2.2 Foerageergebied

Veldonderzoek

Er zijn bomen aanwezig rondom de projectlocatie welke voor vleermuizen zorgen voor luwe omgevingen binnen de projectlocatie waarin gevoerageerd kan worden. Tevens is er sprake van een relatief groot open gebied in het zuidelijk deel van de projectlocatie die overgaat in het algehele open landschap in de omgeving. De directe omgeving blijft ongemoeid bij de voorgenomen ontwikkeling. De projectlocatie en direct omliggende omgeving kan in gebruik genomen als foeragegebied.

Effectenbeoordeling Ow

Er worden geen overtredingen verwacht op de Ow omtrent het foeragegebied voor vleermuizen door het ruime hoeveelheid alternatief foeragegebied dat aanwezig is in de directe omgeving van de projectlocatie welke een groter areaal met foeragegebied beslaan dan de projectlocatie zelf. Zowel tijdens als na de voorgenomen ontwikkelingen zal dit foeragegebied aanwezig blijven en zullen er geen permanente effecten optreden doordat de projectlocatie na de ontwikkeling weer toegankelijk is.

Advies

Er zijn in het kader van de Ow geen belemmeringen ten aanzien van de voorgenomen ontwikkeling wat betreft deze soort(en) omtrent foeragegebied.

5.2.3 Vliegroutes

Veldonderzoek

Vleermuizen maken veelal gebruik van lijnvormige (donkere) landschapselementen als houtsingels, beken en lanen om zich te verplaatsen tussen verblijfplaatsen en foerageergebieden. Vleermuisroutes verbinden op (grote) afstand verschillende soorten habitats (verblijfplaatsen, foerageergebied) met elkaar. Binnen de projectlocatie ontbreekt het aan lijnvormige landschapselementen. Buiten de projectlocatie zijn wel lijnvormige landschapselementen aanwezig, bijvoorbeeld in de vorm van boomrijen.

Effectenbeoordeling Ow

Er worden geen vliegroutes aanwezig verwacht binnen de projectlocatie. Lijnvormige landschapselementen buiten de projectlocatie blijven behouden en liggen buiten invloedssferen van de ontwikkeling. Er worden geen overtredingen verwacht op de Ow omtrent vliegroutes voor vleermuizen.

Advies

Er zijn in het kader van de Ow geen belemmeringen ten aanzien van de voorgenomen ontwikkeling wat betreft deze soort(en) omtrent vliegroutes.

5.3 Overige zoogdieren

Bureauonderzoek

Tijdens het onderzoek is onderscheid gemaakt tussen soorten voor welke een provinciale vrijstelling geldt bij ruimtelijke ontwikkelingsprojecten en welke niet. Vanuit het bureauonderzoek worden overige zoogdieren waargenomen in de directe omgeving van de projectlocatie, zie Tab. 5.3 voor verzameltabel.

Tab 5.3, Verzameltabel vaststellingen bureauonderzoek 'overige zoogdieren'

Soortgroep	Soorten vanuit bureauonderzoek	Wetgeving	Overig
Overige zoogdieren	Das, eekhoorn, steenmarter	Nationaal beschermd	-
	Bosmuis, bunzing , egel, haas , hermelijn , huisspitsmuis, konijn , ree, rosse woelmuis, veldmuis, vos, woelrat	Nationaal beschermd	Provinciale vrijstelling
	Bruine rat, galloway, huiskat, mol	Zorgplicht	-
	Muskusrat	Unielijst	-

Veldonderzoek

De NDFF meldt enkele waarnemingen van specifiek beschermde soorten (Habitatrichtlijnsoorten of nationaal beschermde soorten, zonder provinciale vrijstelling) in de omgeving van de projectlocatie, het gaat hier om de das, eekhoorn en steenmarter. Binnen de resultaten van het veldbezoek zal per specifiek beschermde soort een beschrijving worden gegeven.

Das Tijdens het veldonderzoek zijn binnen de projectlocatie geen sporen gevonden van de das. Het ontbreekt aan burchten, maar ook aan sporen zoals snuitputjes. Er zijn geen aanwijzingen dat de das gevestigd zal zijn binnen de projectlocatie of hier essentieel leefgebied bezet.

Eekhoorn Rondom de projectlocatie zijn bomen aanwezig, deze laten echter geen vestigingsplaatsen van de eekhoorn zien. Verder biedt de projectlocatie matig geschikt habitat doordat deze bestaat uit tussen de bebouwing of louter voorzien is van gemaaid grasland. Nesten van eekhoorns worden uitgesloten ten tijde van het veldonderzoek en er wordt niet verwacht dat de projectlocatie voorziet in essentieel leefgebied.

Steenmarter De steenmarter is een soort welke vooral te vinden is in de nabijheid van dorpen en boerderijen en tegenwoordig ook in steden (Zoogdiervereniging). Tijdens het veldonderzoek kon de projectlocatie volledig gericht onderzocht worden op sporen van de steenmarter. In gebouw 8 zijn mogelijke sporen van de steenmarter aangetroffen in de vorm van prooiresten en latrines. In overige gebouwen zijn geen sporen aangetroffen. Op basis van het verkennend onderzoek is desalniettemin niet uit te sluiten dat de steenmarter vestigingsplaatsen bezet in de gebouwen binnen de projectlocatie of leefgebied bezet binnen de projectlocatie.

Opmerking kleine marterachtigen: De bunzing, wezel en hermelijn zijn tot 1 september 2024 vrijgesteld in provincie Utrecht. Vanaf 1 september 2024 zijn ook werkzaamheden die effect hebben op deze soorten vergunningplichtig. Bureauonderzoek leert dat in een straal van 10 kilometer rond het projectgebied (gekozen straal afkomstig uit BIJ12-kennisdocument *Kleine marterachtigen*) kleine marters voorkomen. Gedurende het veldonderzoek is gebleken dat vestigingsplaatsen van kleine marterachtigen binnen de projectlocatie niet uit te sluiten zijn. Er is sprake van enkele ingestorte schuren (zie Fig. 5.3.1) waar vestigingsruimten in/onder aanwezig kunnen zijn, maar er is bijvoorbeeld ook sprake van rattenholen (zie Fig. 5.3.2) in enkele schuren. In gebouw 8 is zoals reeds genoemd tevens de vaststelling gedaan van prooiresten en latrines. Verbindingen naar het erf en de hierbij horende schuren worden geboden door de sloot met begroeiing aan de oostzijde van het perceel (zie Fig. 5.3.3), maar ook aan de westzijde van het perceel op plekken waar ruigten zijn ontstaan (zie Fig. 5.3.4).

Fig. 5.3.1, Voorbeeld van ingestorte schuur (bron: FF Solutions)

Fig. 5.3.2, Rattenholen in één van de schuren (bron: FF Solutions)

Fig. 5.3.3, Oostzijde van perceel langs weiland (bron: FF Solutions)

Fig. 5.3.4, Westzijde van perceel langs weiland (bron: FF Solutions)

Op basis van het verkennend onderzoek en de bekende verspreidingsgegevens is niet uit te sluiten dat kleine marterachtigen vestigingsplaatsen bezetten binnen de projectlocatie of hier leefgebied bezetten.

Opmerking haas en konijn: De haas en het konijn zijn tot 1 september 2024 vrijgesteld in provincie Utrecht. Vanaf 1 september 2024 zijn ook werkzaamheden die effect hebben op deze soorten vergunningplichtig. Tijdens het veldonderzoek zijn in het zuidelijk deel van de projectlocatie, betreffende het grasland, prenten van de haas aangetroffen in de sneeuw. Op basis van het verkennend onderzoek is niet uit te sluiten dat het grasland voorziet in leefgebied voor zowel de haas als het konijn. Er wordt niet verwacht dat het noordelijk deel, betreffende het erf, zal voorzien in essentieel leefgebied voor de haas en het konijn. Vestigingsplaatsen van de haas en het konijn zijn niet aangetroffen tijdens het veldonderzoek.

Er zijn op basis van verspreidingsgegevens, aanwezig habitat en het ontbreken van sporen als latrines, holen of prooiresten, geen aanwijzingen dat andere streng beschermde soorten aanwezig zullen zijn binnen de projectlocatie. Mogelijk verblijven minder streng beschermde soorten, zoals de huisspitsmuis, (incidenteel) binnen de projectlocatie.

Effectenbeoordeling Ow

Binnen de voorgenomen ontwikkeling bestaat het voornemen om bestaande opstallen te slopen en twee nieuwbouw woningen te bouwen. Mogelijk bezet de steenmarter of kleine marterachtigen vestigingsplaatsen binnen de projectlocatie. In gebouw 8 zijn reeds sporen aangetroffen die hierop duiden. Tevens kan het zuidelijk deel van de projectlocatie voorzien in leefgebied voor de haas en het konijn. Onderstaande wetgeving is van toepassing;

Art. 11.54 (Bal) Aanwijzing vergunningplichtige gevallen andere soorten: schadelijke handelingen	
1.	<p><i>Het verbod, bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de wet, om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna-activiteit te verrichten, geldt voor:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> a. <i>het opzettelijk doden of vangen van in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in bijlage IX, onder A;</i> b. <i>het opzettelijk beschadigen of vernielen van de vaste voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren als bedoeld onder a; en</i> c. <i>het opzettelijk in hun natuurlijke verspreidingsgebied plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen van vaatplanten van de soorten, genoemd in bijlage IX, onder B.</i>
2.	<p><i>Het verbod geldt niet als:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> a. <i>het gaat om het doden of vangen van de bosmuis, de huisspitsmuis en de veldmuis, of om het beschadigen of vernielen van hun vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen, voor zover deze dieren zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevinden;</i> b. <i>het verrichten van de activiteit op grond van een andere wet is toegestaan en is voldaan aan de eisen die zijn opgenomen artikel 8.74I van het Besluit kwaliteit leefomgeving; of</i> c. <i>de activiteit deel uitmaakt van:</i> <ul style="list-style-type: none"> 1. <i>een instandhoudingsmaatregel als bedoeld in de artikelen 3, eerste lid en tweede lid, onder b, c en d, en 4, eerste lid, eerste zin, en tweede lid, van de vogelrichtlijn of artikel 6, eerste lid, van de habitatrichtlijn; of</i> 2. <i>een passende maatregel als bedoeld in artikel 6, tweede lid, van de habitatrichtlijn.</i>

Het slopen van de bestaande opstallen kan mogelijk leiden tot het opheffen van vaste rust- of verblijfplaatsen van de steenmarter of kleine marterachtigen, of het doden van individuen. Het vernielen, wegnemen, beschadigen van rust- of verblijfplaatsen en/of doden van de steenmarter, bunzing, wezel en hermelijn is niet toegestaan zonder omgevingsvergunning. Nader onderzoek is noodzakelijk om te bepalen of de betreffende soorten daadwerkelijk aanwezig zijn binnen of rond de projectlocatie en of deze soorten gevolgen ondervinden door de ontwikkeling.

De werkzaamheden op en rond het bestaande erf zullen niet leiden tot het opheffen van vaste rust- of verblijfplaatsen van de haas en het konijn of het opheffen van essentieel leefgebied. Binnen de voorgenomen ontwikkeling zal het grasland tevens vrijwel onaangetast blijven. Er wordt louter een wandelpad en vijver/waterberging toegevoegd. Essentieel leefgebied van de haas en het konijn wordt niet opgeheven. Er dienen desalniettemin maatregelen genomen te worden om te voorkomen dat individuen worden gedood tijdens de werkzaamheden en om uit te sluiten dat tussentijdse vestiging heeft plaatsgevonden.

Mogelijk kunnen hiernaast incidenteel soorten voor welke een provinciale vrijstelling geldt, zoals de huisspitsmuis, voorkomen binnen de projectlocatie. Indien gehouden wordt aan de zorgplicht worden in het kader van de Ow geen negatieve effecten verwacht. Zie Hoofdstuk 5.8 voor een uitgebreide beschrijving omtrent de zorgplicht.

Advies

Er dient nader onderzoek gedaan te worden naar de steenmarter, bunzing, wezel en hermelijn om te bepalen of voorgaand genoemde soort(en) de projectlocatie in gebruik neemt als onderdeel van zijn leefgebied, en of de voorgenomen ontwikkeling van invloed is om vast te stellen of een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit aangevraagd moet worden. Zie Hoofdstuk 5.7 *Nader onderzoek* voor meer details.

Er zijn verder in het kader van de Ow geen grote belemmeringen ten aanzien van de voorgenomen ontwikkeling wat betreft soort(en) die een provinciale vrijstelling hebben of waarvoor de zorgplicht geldt, mits maatregelen genomen worden. Zie Hoofdstuk 5.8 *Algemene en specifieke zorgplicht soortenbescherming* voor te nemen maatregelen.

5.4 Reptielen, amfibieën en vissen

Bureauonderzoek

Tijdens het onderzoek is onderscheid gemaakt tussen soorten voor welke een provinciale vrijstelling geldt bij ruimtelijke ontwikkelingsprojecten en welke niet. Vanuit het bureauonderzoek worden diverse reptielen, amfibieën en/of vissen waargenomen in de directe omgeving van de projectlocatie, zie Tab. 5.4 voor verzameltabel.

Tab 5.4, Verzameltabel vaststellingen bureauonderzoek 'reptielen, amfibieën en vissen'

Soortgroep	Soorten vanuit bureauonderzoek	Wetgeving	Overig
Reptielen, amfibieën en vissen	Ringslang , alpenwatersalamander, grote modderkruiper	Nationaal beschermd	-
	Groene kikker (onb.), vroedmeesterpad	Habitatrichtlijn	-
	Bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad, groene kikker (onb.), kleine watersalamander	Nationaal beschermd	Provinciale vrijstelling
	Aal, alver , baars, bittervoorn, blankvoorn, brasem, driedoornige stekelbaars, gibel, karper, kroeskarper , marmergrondel, pos, rietvoorn, riviergrondel, schubkarper, snoek, snoekbaars, tiendoornige stekelbaars, vetje, winde, zeelt	Zorgplicht	-
	Geelbuikschildpad , lettersierschildpad , blauwband	Unielijst	-

Veldonderzoek

De NDFF meldt vaststellingen van specifiek beschermde soorten (Habitatrichtlijnsoorten of nationaal beschermde soorten, zonder provinciale vrijstelling) in de omgeving van de projectlocatie, het betreft de alpenwatersalamander, ringslang, grote modderkruiper, groene kikker (onb.) en vroedmeesterpad. Specifiek beschermde reptielen, amfibieën en vissen stellen specifieke eisen aan hun habitat.

Alpenwatersalamander De alpenwatersalamander is niet kieskeurig wat betreft zijn voortplantingsbiotoop (RAVON). Binnen de projectlocatie ontbreekt het aan wateroppervlak, waarmee een voortplantingsplaats binnen de projectlocatie uitgesloten kan worden. Sloten rondom het perceel en direct buiten de projectlocatie blijven behouden en zijn niet jaarrond watervoerend, waardoor deze sloten geen geschikte voortplantingsplaats bieden voor de alpenwatersalamander. De alpenwatersalamander wordt niet aanwezig verwacht.

**Groene kikker
(onbekend)**

De groene kikker (onbekend) kan zowel nationaal beschermd zijn (meerkikker, bastaardkikker (vrijgesteld in prov. Utrecht), als een Habitatsrichtlijnsoort (poelkikker). Vanuit de NDFF is niet bekend om welke soort het gaat. Binnen en direct rond de projectlocatie is echter geen geschikt voortplantingshabitat aanwezig voor alle soorten groene kikkers door het ontbreken van water of doordat sloten niet jaarrond water voeren. De aanwezige bestrating en gecultiveerde groenstroken binnen het erf van de projectlocatie biedt hierbij tevens geen essentieel landhabitat. Groene kikkers (spec.) worden niet aanwezig verwacht binnen de projectlocatie.

Ringslang

De ringslang is een soort welke gebonden is aan waterrijk habitat (RAVON). Binnen de projectlocatie ontbreekt het aan water. Direct rond het perceel is slechts sprake van sloten die niet jaarrond water voeren. Tevens zonnen ringslangen graag op dijkes in de buurt van water en maakt gebruik van broeihopen (composthopen, bladhopen en mestvaalten) om eieren in te leggen. Voorgaande elementen zijn niet aanwezig binnen de projectlocatie. Op basis van habitatsvoorkeuren en het aanwezig habitat binnen de projectlocatie wordt de ringslang niet aanwezig verwacht.

Grote modderkruiper

De grote modderkruiper is aan water gebonden. Wateroppervlak is afwezig binnen de projectlocatie. Direct rond het perceel is slechts sprake van sloten die niet jaarrond water voeren. Het afwezig zijn van (jaarrond watervoerend) wateroppervlak maakt dat de grote modderkruiper ook niet te verwachten valt binnen en direct rond de projectlocatie.

Vroedmeesterpad

De vroedmeesterpad is een soort van voornamelijk ruderaal terrein (groeven), halfnatuurlijke graslanden en steden en dorpen (RAVON). Zomer- en winterbiotoop zijn stenige, open hellingen en hellingbossen en graften met een stenige ondergrond. Overwintering is ook vastgesteld in kalksteengroeven, kalkovens en in andere bebouwing. In de afgelopen 10 jaar zijn waarnemingen van de vroedmeesterpad rond de projectlocatie beperkt tot gebieden binnen het stedelijk gebied van Amersfoort. Deze gebieden liggen allen op een afstand van minimaal één kilometer uit het plangebied. Er wordt op basis van bekende verspreidingsgegevens en het habitat wat aanwezig is binnen de projectlocatie niet verwacht dat de vroedmeesterpad aanwezig zal zijn binnen de projectlocatie.

Op basis van verspreidingsgegevens en/of aanwezig habitat worden geen andere specifiek beschermde reptielen, amfibieën verwacht aanwezig te zijn binnen de projectlocatie. Het ontbreken van wateroppervlak maakt aanwezigheid van beschermde vissen eveneens niet mogelijk. Incidenteel kunnen minder beschermde soorten amfibieën, zoals de bruine kikker, voorkomen binnen of rond de projectlocatie.

Effectenbeoordeling Ow

Er worden geen specifiek beschermde soorten (Habitatsrichtlijnsoorten of nationaal beschermde soorten, zonder provinciale vrijstelling) binnen deze categorie verwacht binnen de projectlocatie. Mogelijk kunnen incidenteel minder beschermde soorten die een provinciale vrijstelling hebben of waarvoor de zorgplicht geldt, zoals de bruine kikker, voorkomen binnen de projectlocatie. Indien gehouden wordt aan de zorgplicht worden in het kader van de Ow geen negatieve effecten verwacht. Zie Hoofdstuk 5.8 voor een uitgebreide beschrijving omtrent de zorgplicht.

Advies

Er worden geen specifiek beschermde soorten (Habitatsrichtlijnsoorten of nationaal beschermde soorten, zonder provinciale vrijstelling) binnen deze categorie verwacht binnen de projectlocatie. Er zijn in het kader van de Ow geen grote belemmeringen ten aanzien van de voorgenomen ontwikkeling wat betreft soort(en) die een provinciale vrijstelling hebben of waarvoor de zorgplicht geldt, mits maatregelen genomen worden. Zie Hoofdstuk 5.8 *Algemene en specifieke zorgplicht soortenbescherming* voor te nemen maatregelen.

5.5 Insecten en ongewervelden

Bureauonderzoek

Tijdens het onderzoek is onderscheid gemaakt tussen soorten welke specifiek beschermd zijn en voor welke enkel de zorgplicht geldt. Vanuit het bureauonderzoek worden diverse insecten en/of ongewervelden waargenomen in de directe omgeving van de projectlocatie, zie Tab. 5.5 voor verzameltabel.

Tab 5.5, Verzameltabel vaststellingen bureauonderzoek 'insecten en ongewervelden'

Soortgroep	Soorten vanuit bureauonderzoek	Wetgeving	Overig
Insecten en ongewervelden	Grote vos, grote weerschijnvlinder, sleedoornpage	Nationaal beschermd	-
	Diverse zorgplichtsoorten, waaronder bruin blauwtje, gele luzernevlinder, heideblauwtje, kleine parelmoervlinder	Zorgplicht	-

5.5.1 Libellen

Veldonderzoek

Er zijn geen specifiek beschermde voortplantingsplaatsen en/of beschermde libellen waargenomen binnen de projectlocatie en directe omgeving. Binnen de projectlocatie en directe omgeving bevindt zich geen geschikt habitat voor (streng beschermde) libellen, mede door het ontbreken van (jaarrond) wateroppervlak. Tevens zijn er vanuit de NDFF geen vaststellingen bekend van streng beschermde libellen in de directe omgeving van de projectlocatie. Het is niet aannemelijk dat beschermde soorten zich vestigen binnen de projectlocatie.

Effectenbeoordeling Ow en advies

Er worden geen vestigingsplaatsen van libellen verwacht binnen en rond de projectlocatie, hierom zijn in het kader van de Ow geen belemmeringen ten aanzien van de voorgenomen ontwikkeling wat betreft deze soort(en). Eventueel aanwezige libellen zijn in staat te vluchten bij verstoring.

5.5.2 Dag-/nachtvlinders

Veldonderzoek

Vanuit de NDFF zijn de grote vos, grote weerschijnvlinder en sleedoornpage vastgesteld in de omgeving van de projectlocatie. Het habitat voor specifiek beschermde vlinders (Habitatrichtlijnsoorten of nationaal beschermde soorten) voldoet aan specifieke eisen omtrent waard- en nectarplanten.

Grote vos De grote vos geeft de voorkeur aan vochtige, open bossen of bosranden of andere plaatsen waar vrijstaande bomen aanwezig zijn. De grote vos voedt zich met het sap van onder andere bloedende bomen en rust ook op de stammen van bomen in de zon. De projectlocatie ligt niet in een gebied met vochtige open bosranden. De bomen direct rond het plangebied kunnen daarnaast niet gezien worden als essentieel habitat. Het ontbreekt tevens aan de waardplant van de grote vos; de iep.

Grote weerschijnvlinder De grote weerschijnvlinder is een soort welke voorkomt bij beekoever, bosranden en -paden, maar ook in broek- en loofbossen. De grote weerschijnvlinder is vaak te vinden rond markante, hoge bomen in de bosrand. Als waardplant gebruikt de grote weerschijnvlinder vooral boswilg. Er is geen boswilg aangetroffen binnen invloedssferen van de ontwikkeling. De projectlocatie heeft geen habitat te bieden welke voldoet aan de eisen van de grote weerschijnvlinder.

Sleedoornpage De sleedoornpage is een soort welke als waardplant de sleedoorn en gecultiveerde *prunus*-soorten gebruikt. Deze planten zijn niet aanwezig binnen de projectlocatie. Er is hierom geen habitat aanwezig met de waardplant van de sleedoornpage. De sleedoorn heeft hierom geen essentieel habitat binnen de projectlocatie.

Tijdens het veldbezoek is er geen habitat aanwezig bevonden binnen en rond de projectlocatie welke voldoet aan eisen voor andere specifiek beschermde dag-/nachtvlinders. Het voorgaande bijvoorbeeld door het ontbreken van geschikte waardplanten. Tevens zijn er geen beschermde dag-/nachtvlinders waargenomen. Het is niet aannemelijk dat specifiek beschermde soorten zich vestigen binnen de projectlocatie.

De aanwezigheid van minder beschermde soorten waarvoor de zorgplicht geldt, is op basis van het verkennend onderzoek niet uit te sluiten.

Effectenbeoordeling Ow en advies

Er worden geen specifiek beschermde soorten (Habitatrichtlijnsoorten of nationaal beschermde soorten) binnen deze categorie verwacht binnen de projectlocatie. Wel kunnen minder beschermde soorten voorkomen binnen of rond de projectlocatie. Indien gehouden wordt aan de zorgplicht worden in het kader van de Ow geen negatieve effecten verwacht. Zie Hoofdstuk 5.8 voor een uitgebreide beschrijving omtrent de zorgplicht.

5.5.3 Overige ongewervelden

Veldonderzoek

Binnen en in de directe omgeving van de projectlocatie ontbreekt het aan kenmerken die specifiek beschermde soorten (Habitatrichtlijnsoorten of nationaal beschermde soorten) binnen deze categorie stellen aan hun leefgebied. Zo is er geen rottend eikenhout of jaarrond wateroppervlak waargenomen binnen de projectlocatie. Er zijn geen specifiek beschermde soorten waargenomen. De NDFF laat eveneens geen streng beschermde soorten zien in de omgeving van de projectlocatie. Het is niet aannemelijk dat specifiek beschermde soorten zich vestigen binnen de projectlocatie.

De aanwezigheid van minder beschermde soorten waarvoor de zorgplicht geldt, is op basis van het verkennend onderzoek niet uit te sluiten.

Effectenbeoordeling Ow en advies

Er worden geen specifiek beschermde soorten (Habitatrichtlijnsoorten of nationaal beschermde soorten) binnen deze categorie verwacht binnen de projectlocatie. Wel kunnen minder beschermde soorten voorkomen binnen of rond de projectlocatie. Indien gehouden wordt aan de zorgplicht worden in het kader van de Ow geen negatieve effecten verwacht. Zie Hoofdstuk 5.8 voor een uitgebreide beschrijving omtrent de zorgplicht.

5.6 Vaatplanten

Bureauonderzoek

Tijdens het onderzoek is onderscheid gemaakt tussen soorten welke specifiek beschermd zijn (Habitatrichtlijnsoorten of nationaal beschermde soorten) en voor welke enkel de zorgplicht geldt. Vanuit het bureauonderzoek worden diverse vaatplanten waargenomen in de directe omgeving van de projectlocatie, zie Tab. 5.6 voor verzameltabel.

Tab 5.6, Verzameltabel vaststellingen bureauonderzoek 'vaatplanten'

Soortgroep	Soorten vanuit bureauonderzoek	Wetgeving	Overig
Vaatplanten	Diverse zorgplichtsoorten, waaronder aardbeiganzerik , beemdkroon , blauwe knoop , bolderik , bosaardbei , bospaardenstaart , bostulp , brede orchis , brede waterpest , dauwnetel , dubbelloof , echte gamander , echte guldenroede , gele kornoelje , gewone agrimonie , heemst , jeneverbes , kamgras , korenbloem , krabbenscheer , oosterse morgenster , polei , rapunzelklokje , ruige anjer , slanke mantelanjer , slofhak , steenanjier , tripmadam , valse kamille , veldsalie , verfbrem , voorjaarsganzerik , waterdrieblad , wilde gagel , wilde kievitsbloem , wildemanskruid , zacht vetkruid , zwartmoeskervel	Zorgplicht	-
	Afghaanse duizendknoop , grote waternavel , hemelboom , reuzenbalsemien , reuzenberenklauw , smalle waterpest , waterteunisbloem	Unielijst	-

Veldonderzoek

Er zijn tijdens het veldbezoek geen specifiek beschermde planten aangetroffen of indicaties van het voorkomen van specifiek beschermde planten binnen de projectlocatie. Er is sprake van bestrating rondom de projectlocatie, gecultiveerde stukken groen en met regelmaat gemaaid grasland. Er is eveneens gelet op het voorkomen van beschermde muurvegetatie. De aanwezigheid van water, de zuurgraad van de bodem, de beschikbare hoeveelheid voedingsstoffen, de hoeveelheid zonlicht en de antropogene beïnvloeding bepalen in hoeverre een groeiplaats voor een bepaalde plant geschikt is. Binnen de projectlocatie is vast te stellen dat er geen specifiek beschermde vaatplanten op de projectlocatie zijn te verwachten.

De aanwezigheid van minder beschermde soorten waarvoor de zorgplicht geldt, is op basis van het verkennend onderzoek niet uit te sluiten.

Effectenbeoordeling Ow en advies

Het is niet te verwachten dat door de geplande ontwikkeling verstoring van het leefgebied zal optreden van specifiek beschermde soorten door afwezigheid van specifiek beschermde soorten. Wel kunnen minder beschermde soorten voorkomen binnen of rond de projectlocatie. Indien gehouden wordt aan de zorgplicht worden in het kader van de Ow geen negatieve effecten verwacht. Zie Hoofdstuk 5.8 voor een uitgebreide beschrijving omtrent de zorgplicht.

5.7 Nader onderzoek

Op basis van het uitgevoerd veld- en bureauonderzoek is geconstateerd dat in het onderzoeksgebied geschikt habitat aanwezig is voor een aantal specifiek beschermde soorten. Er verblijven mogelijk beschermde soorten binnen en rondom de aanwezige bebouwing.

Er dient nader onderzoek uitgevoerd te worden naar de huismus, steenuil en kerkuil. Nader onderzoek kan vaststellen of dan wel welke populatie de projectlocatie en de directe omgeving benutten en welke functionaliteiten deze heeft voor de soorten. Hierin zijn het bepalen van het aantal nestplaatsen, populatie en locatie van nest- en rustplaatsen van belang, maar ook het vaststellen van leefgebied.

Er dient eveneens nader onderzoek gedaan te worden naar of vleermuizen verblijven in de bebouwing, en of de voorgenomen ontwikkeling van invloed is. Gebruik makend van het Vleermuisprotocol wordt nader onderzoek geadviseerd naar kraam-, zomer-, winter-, en paarverblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen.

Hiernaast dient nader onderzoek gedaan te worden naar of de steenmarter, bunzing, wezel of hermelijn verblijft in de bebouwing of dat deze soorten leefgebied bezetten binnen de projectlocatie, en of de voorgenomen ontwikkeling van invloed is.

Nader onderzoek kan ook beoordelen of en welke maatregelen passend zijn binnen deze voorgenomen ontwikkeling. Tevens kan nader onderzoek bepalen of een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit aangevraagd moet worden.

Bij het aanvragen van omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit is eveneens een onderzoek naar het inzetten van een erkend belang noodzakelijk. De Ow biedt namelijk mogelijkheden handelingen te doen aan of rondom nest en-/ of rustplaatsen van specifiek beschermde soorten indien een algemeen erkend belang kan worden gekoppeld aan de voorgenomen ontwikkeling. Om handelingen te doen, moeten maatregelen de schade aan beschermde soorten voorkomen, beperken of te niet doen, volgens de eisen die de Ow stelt.

5.8 Algemene en specifieke zorgplicht soortenbescherming

Tijdens de voorgenomen ontwikkelingen dient altijd gehouden te worden aan de zorgplicht. Het voorgaande het in ieder geval betrekking op de algemene zorgplicht (afd. 1.3 Ow) (zie Hoofdstuk 1.1 en bijlage 2). Naast de algemene zorgplicht is in het Bal ook een specifieke zorgplicht opgenomen voor flora- en fauna-activiteiten. Deze specifieke zorgplicht is onderstaand toegelicht (zie pagina 35).

Om te voldoen aan de plicht vanuit de specifieke zorgplicht, is voorafgaand aan het verrichten van de ontwikkeling nagegaan of er aanwijzingen zijn dat vogels (Vogelrichtlijnsoorten), Habitatrichtlijnsoorten, nationaal beschermde soorten of rode lijst-soorten voorkomen binnen of rond de projectlocatie. Met betrekking tot vogels (Vogelrichtlijnsoorten), Habitatrichtlijnsoorten en nationaal beschermde soorten is dit onderzoek reeds uiteengezet in Hoofdstuk 5.1 t/m 5.6.

Art. 11.27 (Bal) Specifieke zorgplicht soortenbescherming

1. *Degene die een flora- en fauna-activiteit [...] verricht en weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat die activiteit nadelige gevolgen kan hebben voor de belangen, bedoeld in artikel 11.23 [natuurbescherming], is verplicht:*
 - a. *alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van diegene kunnen worden gevraagd om die gevolgen te voorkomen;*
 - b. *voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen: die gevolgen zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken; en*
 - c. *als die gevolgen onvoldoende kunnen worden beperkt: die activiteit achterwege te laten voor zover dat redelijkerwijs van diegene kan worden gevraagd.*
2. *Voor flora- en fauna-activiteiten houdt deze plicht in ieder geval in dat:*
 - a. *voorafgaand aan het verrichten van de activiteit wordt nagegaan of er aanwijzingen zijn van de aanwezigheid op de locatie waar de activiteit wordt verricht of in de directe nabijheid van die locatie van:*
 1. *van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten, genoemd in bijlage I bij de Vogelrichtlijn, en niet in die bijlage genoemde, geregeld in Nederland voorkomende trekvogelsoorten als bedoeld in artikel 4, tweede lid, van die richtlijn;*
 2. *van nature in Nederland in het wild levende dieren of planten van soorten, genoemd in de bijlagen II, IV en V bij de Habitatrichtlijn;*
 3. *dieren of planten van soorten, genoemd in bijlage IX [van Bal, betreft nationaal beschermde soorten] of in de rode lijsten, bedoeld in artikel 2.19, vijfde lid, onder a, onder 3°, van de wet; en*
 4. *voor die soorten belangrijke leefgebieden of natuurlijke habitats;*
 - b. *als deze aanwijzingen er zijn: wordt vastgesteld of op voorhand op grond van objectieve gegevens nadelige gevolgen kunnen worden uitgesloten voor dieren van die soorten, hun nesten, hun foerageerplaatsen, hun voortplantingsplaatsen, hun rustplaatsen en hun eieren, of voor planten van die soorten;*
 - c. *als die gevolgen niet kunnen worden uitgesloten: wordt nagegaan welke gevolgen de activiteit kan hebben voor dieren van die soorten, hun nesten, hun foerageerplaatsen, hun voortplantingsplaatsen, hun rustplaatsen en hun eieren, of voor planten van die soorten;*
 - d. *alle passende preventieve maatregelen worden getroffen om die nadelige gevolgen te voorkomen;*
 - e. *tijdens en na het verrichten van de activiteit wordt nagegaan of de getroffen maatregelen de beoogde effecten hebben; en*
 - f. *het verrichten van de activiteit wordt gestaakt als de nadelige gevolgen toch niet worden voorkomen, of, als staken van de activiteit redelijkerwijs niet meer mogelijk is, passende herstelmaatregelen worden getroffen.*
3. *Voor de uitoefening van de jacht en activiteiten om populaties van in het wild levende dieren te beheren of om schade door dieren te bestrijden houdt deze plicht in ieder geval in, dat eenieder die een in het wild levend dier doodt of vangt voorkomt dat het dier onnodig lijdt.*

Met betrekking tot rode lijst-soorten het volgende:

Er is gebruik gemaakt van zowel objectieve gegevens volgend uit de NDFF en een veldonderzoek om te bepalen of rode lijst-soorten voorkomen binnen of rond de projectlocatie (voor de NDFF is een omgevingsstraal aangehouden van 2 kilometer). Rode lijst-soorten die bekend zijn uit de omgeving van het projectgebied, of vastgesteld zijn tijdens het veldonderzoek, zijn reeds opgenomen in Hoofdstuk 5.1 t/m 5.6. De rode lijst-soorten die op basis van objectieve gegevens zijn vastgesteld binnen of rond het plangebied zijn voor de volledigheid tevens opgenomen in Tab. 5.7.

Tab 5.7, Verzameltabel vaststellingen bureau- en veldonderzoek van rode lijst-soorten

Soortgroep	Rode lijst-soorten vanuit bureau- en/of veldonderzoek waargenomen binnen of rond plangebied
Broedvogels jaarrond beschermde nesten	Boomvalk, huismus, ransuil, steenuil
Algemene broedvogels	Boerenzwaluw, brilduiker, graspieper, grauwe vliegenvanger, grote lijster, grote mantelmeeuw, huiszwaluw, keep, koekoek, kramsvogel, nachtegaal, ringmus, slobbeend, smient, spotvogel, tapuit, torenvalk, visdief, watersnip, wielewaal, wintertaling, wulp, zeearend
Vleermuizen	Laatvlieger
Overige zoogdieren	Bunzing, haas, hermelijn, konijn
Reptielen, amfibieën en vissen	Ringslang, vroedmeesterpad, alver, grote modderkruiper, kroeskarper

Insecten en ongewervelden	Grote vos, sleedoornpage, bruin blauwtje, gele luzernevlinder, heideblauwtje, kleine parelmoervlinder
Vaatplanten	Aardbeiganzerik, beemdkroon, blauwe knoop, bolderik, bosaardbei, bospaardenstaart, bostulp, brede orchis, brede waterpest, dauwnetel, dubbelloof, echte gamander, echte guldenroede, gele kornoelje, gewone agrimonie, heemst, jeneverbes, kamgras, korenbloem, krabbenscheer, oosterse morgenster, polei, rapunzelklokje, ruige anjer, slanke mantelanjier, slofhak, steenanjer, tripmadam, valse kamille, veldsalie, verfbrem, voorjaarsganzerik, waterdrieblad, wilde gagel, wilde kievitsbloem, wildemanskruid, zacht vetkruid, zwartmoeskervel

In onderstaande tabel wordt voor de soorten genoemd in Tab. 5.7 aangegeven of er potentie is tot aanwezigheid van deze soorten. Enkele soorten zijn reeds uitvoerig behandeld in Hoofdstuk 5.1 t/m 5.6, dit betreft bijvoorbeeld de broedvogels met jaarrond beschermde nesten. De potentie tot aanwezigheid wordt gebaseerd op objectieve gegevens als; de aanwezigheid van geschikt habitat voor een soort (bijv. wateroppervlak voor vissen), de aanwezigheid van specifieke waardplanten voor specifieke vlindersoorten, maar ook op basis van expert judgement. Indien noodzakelijk worden specifieke soorten nader toegelicht.

Tab 5.8, Verzameltabel voor potentie tot aanwezigheid van rode lijst-soorten

Potentie tot aanwezigheid	Rode lijst-soorten vanuit bureau- en/of veldonderzoek waargenomen binnen of rond plangebied
Hoog	Huismus, steenuil, laatvlieger, bunzing, haas, hermelijn, konijn
Laag, incidenteel of niet	Boomvalk, ransuil, boerenzwaluw, brilduiker, graspieper, grauwe vliegenvanger, grote lijster, grote mantelmeeuw, huiszwaluw, keep, koekoek, kramsvogel, nachtegaal, ringmus, slobbeend, smient, spotvogel, tapuit, torenvalk, visdief, watersnip, wielewaal, wintertaling, wulp, zeearend, ringslang, vroedmeesterpad, alver, grote modderkruiper, kroeskarper, grote vos, sleedoornpage, bruin blauwtje, gele luzernevlinder, heideblauwtje, kleine parelmoervlinder, aardbeiganzerik, beemdkroon, blauwe knoop, bolderik, bosaardbei, bospaardenstaart, bostulp, brede orchis, brede waterpest, dauwnetel, dubbelloof, echte gamander, echte guldenroede, gele kornoelje, gewone agrimonie, heemst, jeneverbes, kamgras, korenbloem, krabbenscheer, oosterse morgenster, polei, rapunzelklokje, ruige anjer, slanke mantelanjier, slofhak, steenanjer, tripmadam, valse kamille, veldsalie, verfbrem, voorjaarsganzerik, waterdrieblad, wilde gagel, wilde kievitsbloem, wildemanskruid, zacht vetkruid, zwartmoeskervel

De soorten met een hoge potentie tot aanwezigheid betreffen de huismus, steenuil, laatvlieger, bunzing, haas, hermelijn en konijn. Deze soorten zijn reeds opgenomen in Hoofdstuk 5.1 t/m Hoofdstuk 5.6. Maatregelen in het kader van de specifieke zorgplicht voor de huismus, steenuil, laatvlieger, bunzing, hermelijn en konijn bestaan in eerste instantie uit het uitvoeren van nader onderzoek. Deze soorten zijn hierom niet verder opgenomen in dit hoofdstuk. Voor de haas en het konijn worden maatregelen aan het eind van dit hoofdstuk benoemd.

Voor de overige soorten zal de ontwikkeling niet leiden tot het opheffen van vaste rust- of verblijfplaatsen indien maatregelen worden genomen. De schaal van de projectlocatie ten opzichte van omliggende gebieden maakt dat het projectgebied niet gezien kan worden als essentieel leefgebied voor deze soorten. Binnen de ontwikkeling dient echter voorkomen te worden dat soorten worden gedood. Ten behoeve hiervan dienen maatregelen opgevolgd te worden. Maatregelen in het kader van de specifieke zorgplicht, en tevens algemene zorgplicht, zijn aan het eind van dit hoofdstuk ingevoegd.

In het kader van de algemene en specifieke zorgplicht wordt geadviseerd onderstaande maatregelen (voor specifieke soortgroepen) op te volgen;

Specifieke maatregelen algemene broedvogels

- Handelen buiten broedseizoen;
- Deskundige schouwt locatie op aanwezige actieve nestplaatsen voorafgaand werkzaamheden;
- Er wordt contact opgenomen met ecooloog bij calamiteiten (vestiging broedvogel).

Specifieke maatregelen haas en konijn

- Deskundige schouwt zuidelijk deel van projectlocatie op eventueel aanwezige rust- of verblijfplaatsen voorafgaand werkzaamheden in dit gebied;
- Er wordt contact opgenomen met ecooloog bij calamiteiten (bijv. vestiging).

Algemene maatregelen

- Opdrachtgever schouwt locatie op aanwezige dieren voorafgaand aan de werkzaamheden, bijvoorbeeld onder struikgewas of in bladhopen en overhoeken of in bebouwing;
- Rijsnelheid van machines wordt zo afgesteld dat dieren zo veel mogelijk kunnen wegvluchten;
- Draag zorg voor het veilig weggkomen van eventueel aanwezige soorten door openlaten vluchtwegen.

6 Samenvatting

FF Solutions heeft van Bouw- en Aannemingsbedrijf Schoonderbeek B.V. opdracht gekregen een Quicksan Natuurwetgeving uit te voeren binnen de ontwikkeling 'Coelhorsterweg 17', te Hoogland. Binnen de voorgenomen ontwikkeling bestaat het voornemen om bestaande opstallen te slopen en twee nieuwbouw woningen te bouwen.

Het onderzoek heeft tot doel in te schatten of er op de projectlocatie planten- en diersoorten aanwezig en/of te verwachten zijn, die volgens de Ow een beschermde status hebben en die mogelijk verstoring kunnen ondervinden door de ingreep. Daarnaast heeft het onderzoek als doel in te schatten of de voorgenomen ingreep invloed kan hebben op gebieden die een beleidsmatige bescherming genieten, gebieden die deel uitmaken van NNN-gebieden of beschermde houtopstanden. Onderstaand een samenvatting met conclusies voor respectievelijk gebiedsbescherming, beschermde houtopstanden en soortenbescherming.

Tab 6.0, Samenvatting met conclusies en adviezen voor gebiedsbescherming, beschermde houtopstanden en soortenbescherming

Gebiedsbescherming		
Natura 2000-gebieden	Conclusie	<ul style="list-style-type: none"> Mede in verband met de ligging van de projectlocatie ten opzichte van Natura 2000-gebieden en de schaal en aard van de werkzaamheden worden geen negatieve effecten verwacht op Natura 2000-gebieden door interne of externe factoren. Een uitzondering op het voorgaande betreft echter stikstofdeposities. Er is mogelijk sprake van een toename van stikstofdeposities op stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden. Er is geen noodzaak tot het nemen van maatregelen in het kader van de specifieke zorgplicht voor Natura 2000-gebieden, met uitzondering van maatregelen in het kader van (mogelijke) stikstofdeposities.
	Advies	<ul style="list-style-type: none"> Voor zekerheidstelling dient een AERIUS-berekening gemaakt worden om te toetsen of er significant negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van relevante stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden in de omgeving verwacht kan worden. Voor zekerheidsstelling kan een Passende Beoordeling gemaakt worden indien het omgevingsplan aangepast dient te worden voor de uitvoering van het project, onderdeel hiervan is de reeds geadviseerde AERIUS-berekening.
Natuurnetwerk Nederland (NNN)	Conclusie	<ul style="list-style-type: none"> Er zijn geen belemmeringen ten aanzien van de ontwikkeling met betrekking tot Natuurnetwerk Nederland.
	Advies	<ul style="list-style-type: none"> Geen maatregelen noodzakelijk.
Bijzondere nationale natuurgebieden en landschappen	Conclusie	<ul style="list-style-type: none"> Er is geen noodzaak tot het nemen van maatregelen in het kader van de specifieke zorgplicht voor bijzondere nationale natuurgebieden en bijzondere nationale landschappen.
	Advies	<ul style="list-style-type: none"> Geen maatregelen noodzakelijk.
Ander beleidsmatig beschermd gebied	Conclusie	<ul style="list-style-type: none"> De projectlocatie is gelegen binnen Landschap Eemland. Indien binnen het huidige omgevingsplan gebouwd wordt, zijn er geen bezwaren tot de uitvoering van het project met betrekking tot 'Landschap Eemland'. Indien het huidige omgevingsplan aangepast moet worden voor de uitvoering van de ontwikkeling, dan zal gemotiveerd moeten worden hoe de kernkwaliteiten van het gebied beschermd worden.
	Advies	<ul style="list-style-type: none"> Er zijn geen maatregelen noodzakelijk indien binnen het huidige omgevingsplan gebouwd wordt. Er dient een motivatie bij het omgevingsplan opgesteld moeten worden indien het omgevingsplan aangepast moet worden voor de ontwikkeling.

Beschermd houtopstanden		
	Conclusie	<ul style="list-style-type: none"> o Er zijn in het kader van de Ow geen belemmeringen ten aanzien van de voorgenomen ontwikkeling wat betreft beschermde houtopstanden. o Er is geen noodzaak tot het nemen van maatregelen in het kader van de specifieke zorgplicht voor houtopstanden.
	Advies	<ul style="list-style-type: none"> o Geen maatregelen noodzakelijk.
Soortenbescherming		
	Conclusie	<ul style="list-style-type: none"> o Op basis van het verkennend onderzoek is niet uit te sluiten dat de huismus, steenuil, kerkuil, gebouwbewonende vleermuizen, steenmarter of kleine marterachtigen vaste rust- of verblijfplaatsen of leefgebied bezetten binnen de projectlocatie. De ontwikkeling leidt mogelijk tot nadelige gevolgen op voorgaand genoemde soorten, zoals het opheffen van vaste rust- en verblijfplaatsen. Nader onderzoek is noodzakelijk om te bepalen of de betreffende soorten daadwerkelijk aanwezig zijn binnen of rond de projectlocatie, of deze soorten gevolgen ondervinden door de ontwikkeling, en of een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit aangevraagd moet worden. o Op basis van het verkennend onderzoek kan niet uitgesloten worden dat het zuidelijk deel van de projectlocatie onderdeel is van het leefgebied van de haas en het konijn. Maatregelen kunnen schade aan deze soorten volledig voorkomen. o Op basis van het verkennend onderzoek worden geen andere specifiek beschermde soorten (Habitatrichtlijnsoorten of nationaal beschermde soorten, zonder provinciale vrijstelling), anders dan voorgaand genoemden, verwacht binnen of rond de projectlocatie. o Mogelijk kunnen incidenteel minder beschermde soorten die een provinciale vrijstelling hebben of waarvoor de zorgplicht geldt voorkomen binnen de projectlocatie. Indien gehouden wordt aan de zorgplicht worden in het kader van de Ow geen negatieve effecten verwacht.
	Advies	<ul style="list-style-type: none"> o Er dient nader onderzoek gedaan te worden naar of de huismus, steenuil, kerkuil, gebouwbewonende vleermuizen, steenmarter of kleine marterachtigen gebruik maakt van de projectlocatie als leefgebied en of vaste rust- en verblijfplaatsen aanwezig zijn om vast te stellen of een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit aangevraagd moet worden. o Er zijn in het kader van de Ow geen grote belemmeringen ten aanzien van de voorgenomen ontwikkeling wat betreft overige soort(en), mits maatregelen genomen worden (zie Hoofdstuk 5.8). Het voorgaande mede in verband met zowel de algemene als specifieke zorgplicht. o Indien blijkt uit het nader onderzoek soortenbescherming dat een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit aangevraagd moet worden, is nader onderzoek noodzakelijk naar de inzet van een erkend belang (zie Hoofdstuk 5.7).

De algemene zorgplicht blijft van kracht. Bij calamiteiten zal opnieuw moeten worden beoordeeld welke maatregelen passend zijn.

Naam ondertekenende.
Dhr. G.R. Bouw

Nijkerk, 25 januari 2024
Handtekening.

7 Bijlagen

Bijlage 1: Bronnen

Literatuur

Netwerk Groene Bureaus, werkgroep 'Standaarden en protocollen'. (2017). Soortinventarisatieprotocollen in het kader van de Wet natuurbescherming, versie juli 2017.

Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus. (2021). Vleermuisprotocol 2021.

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland. (z.d.). Indicatieve lijst Jaarrond beschermde vogelnesten.

Internet

Gebiedsbescherming:

<https://www.natura2000.nl/>

<https://www.synbiosys.alterra.nl/bij12/effectenindicator.aspx>

Soortenbescherming:

<https://www.nvwa.nl/onderwerpen/invasieve-exoten/unielijst-invasieve-exoten>

<https://www.vlinderstichting.nl/>

<https://www.zoogdiervereniging.nl/>

<https://www.ndff.nl/>

<https://www.verspreidingsatlas.nl/>

<https://www.ravon.nl/>

<https://www.sovon.nl/>

Overig:

<https://iplo.nl/regelgeving/omgevingswet/>

<https://www.pdok.nl/>

<https://www.provincie-utrecht.nl/>

<https://www.flevoland.nl/>

<https://www.noord-holland.nl/Home>

<https://www.fryslan.frl/>

<https://www.provinciegroningen.nl/>

<https://www.limburg.nl/>

<https://www.gelderland.nl/>

<https://www.zeeland.nl/>

<https://www.zuid-holland.nl/>

<https://www.provincie.drenthe.nl/>

<https://www.overijssel.nl/>

<https://www.brabant.nl/>

Bijlage 2: Omschrijving van de natuurwetgeving

Deze bijlage gaat in op de natuurwetgeving waaraan de ingrepen binnen de projectlocatie worden getoetst. Hierbij zal gepoogd worden om de meest relevante stukken vanuit de wetgeving, welke voldoende zijn om de wetgeving te snappen, over te dragen.

Omgevingswet

De Omgevingswet (kortweg Ow) is een wet die alle regels omvat met betrekking tot alle activiteiten in de fysieke leefomgeving. De wet bundelt 26 wetten die gaan over de regels met betrekking tot onder meer infrastructuur, bouwwerken, water, lucht, bodem, milieu, cultureel erfgoed en natuur. In vier algemene maatregelen van bestuur (AMvB's) en een ministeriële regeling werkt de wetgever de Omgevingswet uit. Het voorgaande heeft specifiek betrekking op:

- o AMvB's: Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl), Besluit activiteiten leefomgeving (Bal), Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl) en Omgevingsbesluit (Ob);
- o Ministeriële regeling: Omgevingsregeling (Or).

Het doel van de Ow is onder andere het beschermen en verbeteren van de fysieke leefomgeving.

Algemene zorgplicht

De Omgevingswet bevat een algemene zorgplicht (afd. 1.3 Ow) die aangeeft dat eenieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat zijn activiteiten nadelige gevolgen kan hebben voor de fysieke leefomgeving verplicht is om:

- a. alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevraagd om die gevolgen te voorkomen,
- b. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen: die gevolgen zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken,
- c. als die gevolgen onvoldoende kunnen worden beperkt: die activiteit achterwege te laten voor zover dat redelijkerwijs van hem kan worden gevraagd.

Deze algemene zorgplicht geldt voor de gehele fysieke leefomgeving en voorziet hiermee ook in een basis voor de bescherming van soorten, gebieden en houtopstanden.

Verbod om zonder omgevingsvergunning bepaalde activiteiten te verrichten

Er geldt een algemeen verbod binnen de Ow om zonder omgevingsvergunning bepaalde activiteiten te verrichten (par. 5.1.1 Ow), tenzij afwijkend beschreven in een omgevingsplan, waterschapsverordening, omgevingsverordening of ministeriële regeling. Het verbod om zonder een omgevingsvergunning bepaalde activiteiten te verrichten, heeft onder andere betrekking op Natura 2000-activiteiten en flora- en fauna-activiteiten. Onderstaand een omschrijving van deze activiteiten.

Definitie Natura 2000-activiteit

Natura 2000-activiteit: activiteit, inhoudende het realiseren van een project dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van een Natura 2000-gebied, maar afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied.

Definitie flora- en fauna-activiteit

Flora- en fauna-activiteit: activiteit met mogelijke gevolgen voor van nature in het wild levende dieren of planten.

Gebiedsbescherming (Natura 2000)

Een Natura 2000-activiteit is vergunningplichtig (art. 5.1, lid 1 Ow), tenzij er sprake is van een vergunningsvrij geval (art. 11.16 t/m 11.21 Bal). Om te bepalen of een project leidt tot significante gevolgen op Natura 2000-gebieden, wordt in eerste opzet een voortoets uitgevoerd. Indien uit de voortoets blijkt dat significante gevolgen op Natura 2000-gebieden niet uit te sluiten zijn, is een project vergunningplichtig en dient eerst een Passende Beoordeling (art. 16.53c, lid 1 Ow / art. 8.74b Bkl) gemaakt te worden. Indien er noodzaak is tot het nemen van mitigerende maatregelen (verzachtende maatregelen), maar er nog steeds significante gevolgen te verwachten zijn, dan kan een omgevingsvergunning voor het project worden verleend als een ADC-toets succesvol is doorlopen (art. 8.74b, lid 2 en 3 Bkl).

De Ow neemt, zoals reeds benoemd, vergunningsvrije gevallen op waarvoor geen omgevingsvergunning aangevraagd hoeft te worden. Activiteiten die op voorhand geen significante gevolgen hebben op Natura 2000-gebieden, vallen niet onder de regels voor een Natura 2000-activiteit (zie definitie). Vergunningsvrije activiteiten en activiteiten die op voorhand geen significante gevolgen hebben op Natura 2000-gebieden, kunnen alsnog een gevolg hebben op deze gebieden (zij het niet significant). Alle activiteiten, waaronder activiteiten met gevolgen (niet zijnde significant), zijn gebonden aan de specifieke zorgplicht voor Natura 2000-gebieden. De specifieke zorgplicht voor Natura 2000-gebieden is onderstaand toegelicht.

Art. 11.6 (Bal) Specifieke zorgplicht Natura 2000-gebieden	
1.	<i>Degene die een activiteit verricht en weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat die activiteit nadelige gevolgen kan hebben op Natura 2000-gebieden, is verplicht:</i> <ol style="list-style-type: none"> <i>alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van diegene kunnen worden gevraagd om die gevolgen te voorkomen;</i> <i>voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen: die gevolgen zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken; en</i> <i>als die gevolgen onvoldoende kunnen worden beperkt: die activiteit achterwege te laten voor zover dat redelijkerwijs van diegene kan worden gevraagd.</i>
2.	<i>De plicht, bedoeld in het eerste lid, houdt in ieder geval in dat:</i> <ol style="list-style-type: none"> <i>voorafgaand aan het verrichten van activiteiten in, of in de directe nabijheid van een Natura 2000-gebied kennis wordt genomen van de informatie in het aanwijzingsbesluit van het gebied over de leefgebieden voor vogelsoorten, natuurlijke habitats en habitats van soorten waarvoor het gebied is aangewezen en de daarvoor geldende instandhoudingsdoelstellingen;</i> <i>wordt nagegaan of op voorhand op grond van objectieve gegevens verslechterende of significant verstorende gevolgen kunnen worden uitgesloten;</i> <i>als die gevolgen niet kunnen worden uitgesloten: wordt nagegaan welke gevolgen de activiteit kan hebben voor de leefgebieden, natuurlijke habitats en habitats van soorten, gelet op de instandhoudingsdoelstellingen;</i> <i>alle passende preventieve maatregelen worden getroffen om verslechterende of significant verstorende gevolgen, gelet op de instandhoudingsdoelstellingen, voor het betrokken gebied te voorkomen;</i> <i>tijdens en na het verrichten van de activiteit wordt nagegaan of de getroffen maatregelen de beoogde effecten hebben; en</i> <i>het verrichten van de activiteit wordt gestaakt, of, als staken van de activiteit redelijkerwijs niet meer mogelijk is, passende herstelmaatregelen worden getroffen als zich, ondanks de getroffen maatregelen, verslechterende of significant verstorende gevolgen voordoen voor de leefgebieden, natuurlijke habitats of habitats van soorten waarvoor het gebied is aangewezen.</i>

Opmerking: De term Natura 2000-activiteit geldt louter voor projecten, niet voor plannen (zie definitie). Een plan mag worden vastgelegd als middels een Passende Beoordeling (art. 16.53c, lid 1 Ow) de zekerheid is verkregen dat het plan de natuurlijke kenmerken van het Natura 2000-gebied niet aantast (art. 10.24 Bkl).

Gebiedsbescherming (Natuurnetwerk Nederland)

Het Natuurnetwerk Nederland is het Nederlands netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden. Binnen de Ow zijn regels opgenomen ter bescherming en instandhouding van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) en het verbeteren en ontwikkelen van het NNN. De provincie wijst in de omgevingsverordening de NNN-gebieden. De omgevingsverordening bevat alle regels over de fysieke leefomgeving die de provincie stelt binnen haar grondgebied.

Gebiedsbescherming (Bijzondere natuurgebieden en landschappen)

Het Rijk kan bijzondere nationale natuurgebieden aanwijzen (art. 2.44, lid 2 Ow). De provincie kan in de omgevingsverordening bijzondere provinciale natuurgebieden en bijzondere provinciale landschappen aanwijzen (art. 2.44, lid 5 Ow). Voor bijzondere nationale natuurgebieden geldt de specifieke zorgplicht (art. 11.6 Bal, gelijk aan specifieke zorgplicht Natura 2000-gebieden), regels voor bijzondere provinciale natuurgebieden en bijzondere provinciale landschappen zijn te vinden in de provinciale omgevingsverordening.

Beschermde houtopstanden

Beschermde houtopstanden zijn opgenomen binnen de Omgevingswet met als doel om het aanwezige areaal bos in Nederland te behouden en de natuur en landschappelijke waarden te beschermen. De bescherming geldt voor bos, maar ook voor andere 'houtopstanden' zoals boomvormers, struiken, hakhout of griend. De regels voor het beschermen van houtopstanden staan beschreven in afd. 11.3 Bal.

Houtopstanden buiten de bebouwingscontour houtkap (art. 11.111, lid 2 Bal), bestaande uit 10 are of meer óf bestaande uit bomenrijen met meer dan 20 bomen, worden beschermd van velling door een meldplicht (art. 11.126 Bal) en herplantplicht (art. 11.129 Bal). De regels gelden niet voor:

- a. houtopstanden binnen de in het omgevingsplan aangewezen bebouwingscontour houtkap;
- b. houtopstanden op erven of in tuinen;
- c. bomen en struiken die specifiek voor het oogsten van fruit, noten of vruchten worden geteeld;
- d. houtopstanden die windschermen om boomgaarden vormen;
- e. naaldbomen, kennelijk bedoeld om te dienen als kerstbomen, indien niet ouder dan 20 jaar;
- f. kweekgoed;
- g. uit populieren of wilgen bestaande:
 - 1°. wegbeplantingen;
 - 2°. beplantingen langs waterwegen; en
 - 3°. eenrijige beplantingen langs landbouwgronden;
- h. het dunnen van een houtopstand voor de bevordering van de groei van de overblijvende houtopstand;
- i. uit populieren, wilgen, essen of elzen bestaande beplantingen die kennelijk zijn bedoeld voor de productie van houtige biomassa, indien zij:
 - 1°. ten minste eens per 10 jaar worden geoogst;
 - 2°. bestaan uit minstens 10.000 stoven per ha per beplantingseenheid, die bestaat uit aaneengesloten beplanting die niet wordt doorsneden door onbeplante stroken breder dan 2m; en
 - 3°. zijn aangelegd na 1 januari 2013; en
- j. houtopstanden die een kleinere oppervlakte grond beslaan dan 10 are, of bestaan uit een rijbeplanting die 20 of minder bomen omvat, gerekend over het totaal aantal rijen.

Het is verboden om zonder een melding een houtopstand geheel of gedeeltelijk te velen (met uitzondering van periodiek vellen van vriend- of hakhout). De te maken melding dient ten minste 4 weken tot maximaal 1 jaar voorafgaand aan de velling uitgevoerd te worden (art. 11.126 Bal). In een omgevingsverordening kunnen aanvullende voorwaarden worden gesteld aan kapverboden ter bescherming van bijzondere natuur- of landschapswaarden. Indien een houtopstand geheel of gedeeltelijk geveld is, geldt de herplantplicht die binnen 3 jaar op dezelfde grond uitgevoerd dient te worden (aanvullende voorwaarden te lezen in Ow). Binnen de Ow zijn uitzondering en afwijkingen op de meld- en herplantplicht opgenomen.

Naast de meld- en herplantplicht, geldt tevens een specifieke zorgplicht voor houtopstanden (art. 11.116 Bal). Deze specifieke zorgplicht is onderstaand toegelicht.

Art. 11.116 (Bal) Specifieke zorgplicht houtopstanden

Degene die een activiteit als bedoeld in artikel 11.111, eerste lid [vellen van houtopstand en herbeplanten van grond], verricht en weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat die activiteit nadelige gevolgen kan hebben voor de belangen, bedoeld in artikel 11.112 [natuurbescherming, instandhouding bosareaal en beschermen landschappelijke waarden], is verplicht:

- a. alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van diegene kunnen worden gevraagd om die gevolgen te voorkomen;*
- b. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen: die gevolgen zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken; en*
- c. als die gevolgen onvoldoende kunnen worden beperkt: die activiteit achterwege te laten voor zover dat redelijkerwijs van diegene kan worden gevraagd.*

Soortenbescherming

De Omgevingswet borgt de bescherming van vele dier- en plantsoorten. Het gaat hier om soorten van Europees belang die onder de reikwijdte van de Vogel- en Habitatrichtlijn vallen, maar ook om soorten van nationaal belang. Voor een flora- en fauna-activiteit (zie definitie) kan een omgevingsvergunning nodig zijn. Vergunningplichtige flora- en fauna-activiteiten zijn beschreven in paragraaf 11.2.2 t/m 11.2.5 van Bal. Onderstaande wetgeving is van toepassing.

Art. 11.37 (Bal) Aanwijzing vergunningplichtige gevallen soorten Vogelrichtlijn: schadelijke handelingen

1. *Het verbod, bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de wet, om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna-activiteit te verrichten, geldt voor:*
 - a. het opzettelijk doden of opzettelijk vangen van van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de vogelrichtlijn;*
 - b. het opzettelijk vernielen of opzettelijk beschadigen van nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld onder a, of het opzettelijk wegnemen van nesten van die vogels;*
 - c. het rapen en onder zich hebben van eieren van vogels als bedoeld onder a; of*
 - d. het opzettelijk storen van vogels als bedoeld onder a.*
2. *Het verbod geldt niet, als:*
 - a. het verrichten van die activiteit op grond van een andere wet is toegestaan en is voldaan aan de artikelen 9, eerste en tweede lid, en 13 van de vogelrichtlijn; of*
 - b. de activiteit uitvoering geeft aan:*
 - 1. een instandhoudingsmaatregel als bedoeld in de artikelen 3, eerste lid en tweede lid, onder b, c en d, en 4, eerste lid, eerste zin, en tweede lid, van de vogelrichtlijn of artikel 6, eerste lid, van de habitatrichtlijn; of*
 - 2. een passende maatregel als bedoeld in artikel 6, tweede lid, van de habitatrichtlijn.*
3. *Het verbod op het opzettelijk storen van vogels, bedoeld in het eerste lid, onder d, geldt niet, als het storen niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de vogelsoort.*

Art. 11.46 (Bal) Aanwijzing vergunningplichtige gevallen soorten Habitatrichtlijn: schadelijke handelingen

1. *Het verbod, bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de wet, om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna-activiteit te verrichten, geldt voor:*
 - a. *het in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk doden of opzettelijk vangen van in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onder a, bij de habitatrichtlijn, bijlage II bij het verdrag van Bern of bijlage I bij het verdrag van Bonn;*
 - b. *het opzettelijk verstoren van dieren als bedoeld onder a;*
 - c. *het in de natuur opzettelijk vernielen of rapen van eieren van dieren als bedoeld onder a;*
 - d. *het beschadigen of vernielen van de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld onder a; en*
 - e. *het opzettelijk plukken en verzamelen, afsnijden, onwortelen of vernielen van planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onder b, bij de habitatrichtlijn of bijlage I bij het verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied.*
2. *Het verbod geldt niet als:*
 - a. *het verrichten van de activiteit op grond van een andere wet is toegestaan en is voldaan aan artikel 16, eerste lid, van de habitatrichtlijn; of*
 - b. *de activiteit uitvoering geeft aan:*
 1. *een instandhoudingsmaatregel als bedoeld in de artikelen 3, eerste lid en tweede lid, onder b, c en d, en 4, eerste lid, eerste zin, en tweede lid, van de vogelrichtlijn of artikel 6, eerste lid, van de habitatrichtlijn; of*
 2. *een passende maatregel als bedoeld in artikel 6, tweede lid, van de habitatrichtlijn.*
3. *Onder de soorten, bedoeld in het eerste lid, onder a, worden niet begrepen de soorten, bedoeld in artikel 1 van de vogelrichtlijn.*

Art. 11.54 (Bal) Aanwijzing vergunningplichtige gevallen andere soorten: schadelijke handelingen

1. *Het verbod, bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de wet, om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna-activiteit te verrichten, geldt voor:*
 - a. *het opzettelijk doden of vangen van in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in bijlage IX, onder A;*
 - b. *het opzettelijk beschadigen of vernielen van de vaste voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren als bedoeld onder a; en*
 - c. *het opzettelijk in hun natuurlijke verspreidingsgebied plukken en verzamelen, afsnijden, onwortelen of vernielen van vaatplanten van de soorten, genoemd in bijlage IX, onder B.*
2. *Het verbod geldt niet als:*
 - a. *het gaat om het doden of vangen van de bosmuis, de huisspitsmuis en de veldmuis, of om het beschadigen of vernielen van hun vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen, voor zover deze dieren zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevinden;*
 - b. *het verrichten van de activiteit op grond van een andere wet is toegestaan en is voldaan aan de eisen die zijn opgenomen artikel 8.74I van het Besluit kwaliteit leefomgeving; of*
 - c. *de activiteit deel uitmaakt van:*
 1. *een instandhoudingsmaatregel als bedoeld in de artikelen 3, eerste lid en tweede lid, onder b, c en d, en 4, eerste lid, eerste zin, en tweede lid, van de vogelrichtlijn of artikel 6, eerste lid, van de habitatrichtlijn; of*
 2. *een passende maatregel als bedoeld in artikel 6, tweede lid, van de habitatrichtlijn.*

Binnen de Ow zijn uitzondering op de vergunningplicht en vergunningsvrije gevallen opgenomen (e.g. provinciaal vrijgestelde soorten en handelingen). Een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit kan worden verleend als (par. 8.6.2 Bkl):

- Er geen andere bevredigende oplossing dan het verrichten van de activiteit bestaat;
- De activiteit nodig is vanwege een wettelijk belang; en
- De activiteit niet leidt tot verslechtering van de staat van instandhouding van de relevante soort.

Bij het aanvragen van een omgevingsvergunning dient onder andere aan natuurwaardenonderzoek aangeleverd te worden (par. 7.2.8a.2 Or).

Tijdens ontwikkelingen dient altijd gehouden te worden aan de zorgplicht. Het voorgaande het in ieder geval betrekking op de algemene zorgplicht (afd. 1.3 Ow). Naast de algemene zorgplicht is in het Bal ook een specifieke zorgplicht opgenomen voor flora- en fauna-activiteiten. Deze specifieke zorgplicht is onderstaand toegelicht.

Art. 11.27 (Bal) Specifieke zorgplicht soortenbescherming

1. *Degene die een flora- en fauna-activiteit [...] verricht en weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat die activiteit nadelige gevolgen kan hebben voor de belangen, bedoeld in artikel 11.23 [natuurbescherming], is verplicht:*
 - a. *alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van diegene kunnen worden gevraagd om die gevolgen te voorkomen;*
 - b. *voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen: die gevolgen zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken; en*
 - c. *als die gevolgen onvoldoende kunnen worden beperkt: die activiteit achterwege te laten voor zover dat redelijkerwijs van diegene kan worden gevraagd.*
2. *Voor flora- en fauna-activiteiten houdt deze plicht in ieder geval in dat:*
 - a. *voorafgaand aan het verrichten van de activiteit wordt nagegaan of er aanwijzingen zijn van de aanwezigheid op de locatie waar de activiteit wordt verricht of in de directe nabijheid van die locatie van:*
 1. *van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten, genoemd in bijlage I bij de Vogelrichtlijn, en niet in die bijlage genoemde, geregeld in Nederland voorkomende trekvogelsoorten als bedoeld in artikel 4, tweede lid, van die richtlijn;*
 2. *van nature in Nederland in het wild levende dieren of planten van soorten, genoemd in de bijlagen II, IV en V bij de Habitatrichtlijn;*
 3. *dieren of planten van soorten, genoemd in bijlage IX [van Bal, betreft nationaal beschermde soorten] of in de rode lijsten, bedoeld in artikel 2.19, vijfde lid, onder a, onder 3°, van de wet; en*
 4. *voor die soorten belangrijke leefgebieden of natuurlijke habitats;*
 - b. *als deze aanwijzingen er zijn: wordt vastgesteld of op voorhand op grond van objectieve gegevens nadelige gevolgen kunnen worden uitgesloten voor dieren van die soorten, hun nesten, hun foerageerplaatsen, hun voortplantingsplaatsen, hun rustplaatsen en hun eieren, of voor planten van die soorten;*
 - c. *als die gevolgen niet kunnen worden uitgesloten: wordt nagegaan welke gevolgen de activiteit kan hebben voor dieren van die soorten, hun nesten, hun foerageerplaatsen, hun voortplantingsplaatsen, hun rustplaatsen en hun eieren, of voor planten van die soorten;*
 - d. *alle passende preventieve maatregelen worden getroffen om die nadelige gevolgen te voorkomen;*
 - e. *tijdens en na het verrichten van de activiteit wordt nagegaan of de getroffen maatregelen de beoogde effecten hebben; en*
 - f. *het verrichten van de activiteit wordt gestaakt als de nadelige gevolgen toch niet worden voorkomen, of, als staken van de activiteit redelijkerwijs niet meer mogelijk is, passende herstelmaatregelen worden getroffen.*
3. *Voor de uitoefening van de jacht en activiteiten om populaties van in het wild levende dieren te beheren of om schade door dieren te bestrijden houdt deze plicht in ieder geval in, dat eenieder die een in het wild levend dier doodt of vangt voorkomt dat het dier onnodig lijdt.*